

**T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ANASANAT DALI
MÜZİK YÜKSEKLİSANS PROGRAMI**

Sibel AKTAŞ

KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ayşe Sena Gürşen OTACIOĞLU

İSTANBUL, Ocak 2023

**T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ANASANAT DALI
MÜZİK YÜKSEKLİSANS PROGRAMI**

**Sibel AKTAŞ
(202028011)**

KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ

DANIŞMAN
Prof. Dr. Ayşe Sena Gürşen OTACIOĞLU

İSTANBUL, Ocak 2023

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ANASANAT DALI
MÜZİK YÜKSEKLİSANS PROGRAMI

Sibel AKTAŞ
(202028011)

KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ

Tezin Enstitüye Teslim Edildiği Tarih: 15.12.2022

Tezin Savunulduğu Tarih: 18.01.2023

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ayşe Sena Gürşen OTACIOĞLU

(Marmara Üniversitesi) _____

Diğer Jüri Üyeleri: Doç. Dr. Naci MADANOĞLU

(İstanbul Okan Üniversitesi) _____

Dr. Öğr. Üyesi Fazıl Cem KÜÇÜMEN

(İstanbul Okan Üniversitesi) _____

İSTANBUL, Ocak 2023

ÖNSÖZ

Bu çalışma profesyonel keman eğitiminde müziksel işitme, solfej ve müzik teori derslerinin birlikte yürütülmesinin öğrencinin konservatuar sınavına yönelik hazırlık aşamasında sağlam bir birikim oluşturması amaçlanarak, 24 haftalık keman eğitim programı önerisinin kazanımları planlanarak haftalık ders saatlerinin içeriklerinin düzenlenmesiyle bu alanda çalışma yapan kişilere ilham olması amacıyla hazırlanmıştır. Her çocuk doğuştan müzik yeteneğine sahip dünyaya gelir,yetenek kullanılmazsa körelir. Biz eğitmenlere düşen görev onları çok iyi gözlemleyip yol göstermek ve rol model olmaktır.

Araştırma süresince desteklerini esirgemeyen başta danışmanım değerli hocam Prof. Dr. Ayşe Sena Gürşen OTACIOĞLU başta olmak üzere görüşmeye katılan çok değerli hocalarım Prof. Dr. Özgül GÖK, Prof. Çiğdem İYİCİL, Prof. Dr. Sevil Ulucan WEİNSTEİN, Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ, Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK, Doç. Dr. Bahar POLAT, Dr. Öğr. Gör. Pınar Tezişçi ÖZMENAY, Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ, Öğr. Gör. Gonca Bilget ÇELİKER, Öğr. Gör. Nihan Mutlu KONAKÇI , Mesut ÇAŞKA, Semra FAYEZ 'e Güzel Sanatlar Lisesi Hocalarım Arzu USLU, Serdar YAYLA, Tuğba TEKİN ATAĞ , Gülbahar KOÇ, Eda ÇAVDAROĞLU 'na, Keman Sanatçısı Yonca SÜLÜN ve çok kıymetli bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım hocam Keman Sanatçısı Elçin Feraye ÖZSAYLIK 'a, Okan Üniversitesi Konservatuvarı hocam sayın Doç. Dr. Naci MADANOĞLU'na arkadaşım Dr. Öğr. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ 'e manevi desteğini her an yanında hissettiğim yol arkadaşım Harun BODUR'a, aileme sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunarım.

Sibel AKTAŞ

OCAK 2023

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
KISALTMALAR.....	viii
ŞEKİL LİSTESİ.....	ix
TABLO LİSTESİ	x
BÖLÜM 1. GİRİŞ ve AMAÇ	1
1.1 PROBLEM DURUMU	15
1.2 ARAŞTIRMANIN AMACI.....	15
1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	15
1.4 SAYILTILAR.....	16
1.5 SINIRLILIKLAR.....	16
BÖLÜM 2. MÜZİK EĞİTİMİNDE PROGRAM GELİŞTİRME	17
2.1 BİLİŞSEL, DUYUŞSAL, PSİKOMOTOR BECERİLERİN KEMAN EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ	18
2.2. 24 HAFTALIK KEMAN EĞİTİMİ PLANI KAZANIMLARI	20
2.3. 24 HAFTALIK KEMAN EĞİTİM ÖĞRETİM PROGRAMI MODELİ.....	23
BÖLÜM 3. YÖNTEM.....	38
3.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ	38
3.2. VERİLERİN TOPLANMASI.....	38
3.1.1 Görüşme Soruları	39
BÖLÜM 4. BULGULAR VE YORUMLAR	40
4.1. GÖRÜŞME YORUMLARI.....	40

BÖLÜM SON SONUÇ ve ÖNERİLER	63
KAYNAKLAR.....	66
EKLER.....	73
EK.1 GÖRÜŞME FORMU	73
EK 2. GÖRÜŞMEYE KATILAN KİŞİLER	75
EK.3. KEMAN-TEORİ- TEKNİK- PERFORMANS EĞİTİMİNDE	
KULLANILAN KAYNAKLAR	77
EK.4 BİLİRKİŞİ RAPORU	82
ÖZGEÇMİŞ	85

ÖZET

KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMI MODEL ÖNERİSİ

Bu araştırma profesyonel keman eğitiminde konservatuarlar ve güzel sanatlar liselerine öğrenci hazırlık aşamasında uygulanabilecek 24 haftalık keman eğitim programı önerisinin kazanımları ile haftalık ders saatlerinin içeriklerinin düzenlenmesiyle bu alanda çalışma yapan kişilere kaynak olması amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmaya Denizli Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik Bölümü, Maltepe Üniversitesi Konservatuvarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Çalgı Eğitimi Bölümü. Karabük Üniversitesi Fethi Toker Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Ankara Güzel Sanatlar Lisesi, Safranbolu Borsa Güzel Sanatlar Lisesi, Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesinde görevli olan keman öğretmenleri ve CRR Jazz Orkestrası Keman Üyesi, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Keman Sanatçısı, CRR Oda Orkestrası Keman Üyesi, İstanbul Devlet Modern Folk Müzik Topluluğu Keman Sanatçıları katılmışlardır.

Araştırma sonucunda; Profesyonel keman eğitimine başlangıç yaşı eğitimcilere göre değişmekle birlikte oyunlarla minimum 3-4, maksimum 6-7 yaş olarak başladığı düşünülmektedir.

Profesyonel keman eğitiminde nitelikli bir keman öğrencisinde bulunması gereken özelliklerin yetenek (iyi bir müziksel işitme becerisi), istek (enstrüman sevgisi), disiplin, sabır, azim olması gerektiği ve tüm değerler ile müziğe karşı merak duygusunun önemli olduğu,

Profesyonel keman eğitiminde kullanılan yabancı kaynakların yeterli olduğu fakat kendi ülkemize ait bu coğrafyanın, Türk ezgilerinden oluşan 7-12 yaş grubu keman öğrencilerimiz için yararlanabileceğimiz uygun kaynak olmadığı,

Profesyonel keman eğitimi verirken çocukların teknik, teori ve performans yönünden kullanacağı ortak bir kaynak olmadığı,

Profesyonel keman eğitiminde öğrenciyi konservatuvar sınavlarına hazırlık aşamasında uygulanan belirli bir öğretim planının olmadığı,

Eğitim kurumunun fiziksel ve maddi yetersizlikleri müfredat farklılıkları öğretim elemanı yetersizliği, öğrenci toplulukları yetersizliği iyi bir enstrümana sahip olamama, yaşadığı şehirdeki müzik ve sanat etkinliklerinin yetersizliği, yurt içi/ yurt dışı Master Class (Ustalık sınıfı) veya workshop (atölye çalışması) gibi ekstra eğitimlere ulaşamaması gibi sebeplerden öğrencilerin eşit olmayan şartlarda eğitim aldığı tespit edilmiştir.

Profesyonel keman eğitime başlamadan önce öğrenci mutlaka müzik yetenek testinden geçirilmelidir. Bu şekilde Türk müziği makamsal yapısına uygun olan kemandaki entonasyon problemlerini en aza inmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Keman Eğitimi, Müziksel İşıtme Okuma ve Yazma, Müzik Teorisi, Eğitim Programı, Güzel Sanatlar Liseleri, Konservatuvarlar

ABSTRACT

VIOLIN TEACHING PROGRAM RECOMMENDATION

This research has been prepared in order to inspire those who work in the field of organizing the content of weekly lesson hours with the achievements of the 24-week violin education program recommendation that can be applied in conservatories and fine arts high schools in the preparation phase of students in professional violin education.

Denizli Pamukkale University Faculty of Fine Arts Music and Performing Arts Music Department, Maltepe University Conservatory, Istanbul University State Conservatory Music Department String Instruments Department, Eskişehir Anadolu University State Conservatory, ITU Turkish Music State Conservatory, Tekirdağ Namık Kemal University Turkish Music State Conservatory Music Instrument Education Department, Violin instructors working at Karabük University Fethi Toker Faculty of Fine Arts Music Department, Kocaeli University State Conservatory, Ankara Fine Arts High School, Safranbolu Borsa Fine Arts High School, Trabzon Akçaabat Fine Arts High School and CRR Jazz Orchestra Violin instructors, Istanbul State Opera and Ballet Violinist, CRR Chamber Orchestra Violinist, Istanbul State Modern Folk Music Society Violinists participated in the research.

As a result of the research, the starting age varies according to the educators, however, it is believed that professional violin education begins with games at a minimum age of 3-4 and a maximum age of 6-7 years old.

It has been determined that:

Talent (good musical hearing), desire (love of instruments), discipline, patience, perseverance, and a sense of curiosity towards music with all values are qualities that a qualified violin student should have in professional violin education,

Foreign resources used in professional violin education are sufficient, but there are no suitable resources for our 7-12 age group violin students, consisting of Turkish melodies, melodies of this geography belonging to our own country,

There is no common resource that children can use in terms of technical theory and performance during professional violin education,

There is no set lesson plan used to prepare students for the conservatory exams in the field of professional violin education,

Students receive education under unequal conditions, due to reasons such as physical and financial inadequacies of the educational institution, curriculum differences, lack of instructors, inadequacy of student groups, inability to have a good instrument, inadequacy of music and art activities in the city where students live, inability to access extra training such as domestic/international Master Class or workshops.

The student must succeed in a musical aptitude test before beginning professional violin education. In this way, the intonation problems in the violin, which is suitable for the *makam* structure of Turkish music, will be reduced.

Keywords: Music Education, Violin Education, Musical Hearing Reading, and Writing, Music Theory, Education Program, Fine Arts High Schools, Conservatories

KISALTMALAR

Prof. : Profesör

Doç. : Doçent

Dr. : Doktor

p. : Piano

f. : Forte

mf. : Mezzoforte

age : Adı Geçen Eser

Bkz : Bakınız

S : Sayfa

s : Sayı

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 4 1: Sassmannshaus, E., Early Start on the Violin Volume 1.	77
Şekil 4 2: Sassmannshaus, E., Early Start on the Violin Volume 2.	77
Şekil 4 3: Suzuki, S., Suzuki Violin School Violin Part Volume 1.	78
Şekil 4 4: Whistler, S., Scales in First Position For Violin.	78
Şekil 4 5: Baran, İ., Temel Müzik Kuralları.....	79
Şekil 4 6: Sun, M., Solfej 1.	79
Şekil 4 7: K. Fortunatov Music School 1-3.....	80
Şekil 4 8: Lavıgnac Solfej Çalışmaları 1/A.....	80
Şekil 4 9: Hohmann C.H. Practical Violin Method Book 1.	81
Şekil 4 10: LCM Violin Hand Book, Step 1.	81
Şekil 4 11: Prof. Dr. Özgül GÖK Onay Yazısı	82
Şekil 4 12: Doç. Dr. Bahar POLAT Onay Yazısı	83
Şekil 4 13: Öğr. Gör. Gonca BİLGET ÇELİKER Onay Yazısı.....	83
Şekil 4 14: Keman Sanatçısı Elçin Feraye ÖZSAYLIK Onay Yazısı	84
Şekil 4 15: Keman Sanatçısı Yonca SÜLÜN Onay Yazısı	84

TABLO LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 2. 1:	Keman Eğitimi Programı Hafta 1	23
Tablo 2. 2:	Keman Eğitimi Programı Hafta 2	24
Tablo 2. 3:	Keman Eğitimi Programı Hafta 3	25
Tablo 2. 4:	Keman Eğitimi Programı Hafta 4	26
Tablo 2. 5:	Keman Eğitimi Programı Hafta 5	27
Tablo 2. 6:	Keman Eğitimi Programı Hafta 6	28
Tablo 2. 7:	Keman Eğitimi Programı Hafta 7	29
Tablo 2. 8:	Keman Eğitimi Programı Hafta 8	29
Tablo 2. 9:	Keman Eğitimi Programı Hafta 9	30
Tablo 2. 10:	Keman Eğitimi Programı Hafta 10	30
Tablo 2. 11:	Keman Eğitimi Programı Hafta 11	31
Tablo 2. 12:	Keman Eğitimi Programı Hafta 12	31
Tablo 2. 13:	Keman Eğitimi Programı Hafta 13	32
Tablo 2. 14:	Keman Eğitimi Programı Hafta 14	32
Tablo 2. 15:	Keman Eğitimi Programı Hafta 15	33
Tablo 2. 16:	Keman Eğitimi Programı Hafta 16	33
Tablo 2. 17:	Keman Eğitimi Programı Hafta 17	34
Tablo 2. 18:	Keman Eğitimi Programı Hafta 18	34
Tablo 2. 19:	Keman Eğitimi Programı Hafta 19	35
Tablo 2. 20:	Keman Eğitimi Programı Hafta 20	35
Tablo 2. 21:	Keman Eğitimi Programı Hafta 21	36
Tablo 2. 22:	Keman Eğitimi Programı Hafta 22	36
Tablo 2. 23:	Keman Eğitimi Programı Hafta 23	37
Tablo 2. 24:	Keman Eğitimi Programı Hafta 24	37

BÖLÜM 1. GİRİŞ VE AMAÇ

Müzik; insanın ve kültürün bir parçasıdır. Eğiten ve eğitilen bir varlık olan insanın temelinde davranış vardır. Davranış temeline oturtulur ve kurulur. Müzik eğitimi bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırır ve bireyin kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturur. Müzik eğitiminin davranış değiştirmesi, geliştirmesi ve yetkinleştirmesi müziksel davranış sürecinin içinde yer alır. Müzik eğitiminde yaklaşım, anlayış, yöntem ve metot ne olursa olsun müziksel öğrenme bireyseldir. ¹

Evrensel bir dil olan müziğinde grameri vardır. Gramer; bir dilin sözcük yapısını, cümle kuruluşlarını vb. kurallarını inceleyen bir bilim dalıdır. Müziğin grameri de müziği besteleme, doğaçlama, icrası ve dinlenmesi sırasında var olan öğeleri kapsar. Bu öğeler ritim, melodi (ses dizileri; makam, tonalite ve modal yapılar), çok seslilik (armoni, kontrpuan, örgü-doku), gürlük anlatım vb.dir. Müzik teorisi ve işitme eğitimi, bu öğelerin hepsini yani müziğin gramerini içerdiğinden müzik eğitiminin en temel alanıdır.

Tüm çocuklar, küçüklükten itibaren müziğe ilgi duyarlar. Müzik içgüdü, bebeğin bilim adamlarınca saptanan içgüdüleri arasındadır. Bebeğin daha anne karnındayken bile, müzikten etkilendiği saptanmıştır. Ünlü kemancı Yehudi Menuhin, hamilelik döneminde müzik dinleyen annelerinin çocuklarının müziğe daha yatkın olduklarını savunmaktadır. ²

Kalıtsal olarak bireyin getirdiği, müziksel öğrenmesini çevreleyen sınıra ya da müziksel öğrenme kapasitesine “müzik yeteneği” denir. Müzik yeteneğinin derecesi, müziksel-algılama testleriyle ortaya çıkarılmaya çalışılır. ³

Çocukların müzik yeteneğini doğru anlayıp, tanımlanması, müzik eğitiminin iyi planlanması hedeflerin doğru ve sağlıklı yürütülebilmesi açısından büyük önem taşır.

¹ Ali Uçan, “*Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar, İlkeler ve Türkiye’deki Temel Durum*”, Arkadaş Yayınları, Ankara, Türkiye, s.1-2-3.

² Seyyal Saraç, Muzaffer Saraç., “*Piyano Eğitimi ve Kısa Tarihi*” Müzik Eğitimleri Yayınları, Ankara, Türkiye, s.49.

³ Ülkü Özgür, Salih Aydoğan, “*Müziksel İşitme Okuma ve Yazma*” Gazi Kitabevi, Ankara, Türkiye, s.3.

Öğretmenin doğru ve tutarlı bir müzik yeteneği ya da müzikalite anlayışına sahip olması müziği doğru anlama- yapma – yaratma- kullanma eğitimini verebilmesini kolaylaştırır. Öğrencinin müziksel yeteneklerini doğru ve tutarlı biçimlendirebilir, geliştirebilir. Müzik yeteneğine sahip olmak temelde müzikal olma ile eş anlamlıdır.

Müzikal olma ile olmama arasındaki sınır ve geçiş noktaları, kayganlığını ve özellikle bazı açılardan belirsizliğini sürdürmektedir. Bu nedenle de müzik yeteneğinin ya da müzikalitenin açık ve kesin bir tanımı henüz yapılmamakta, ancak belirli temel ölçütler birleşebilmektedir.

Müzik yeteneğinin kapsadığı özellikleri şu şekilde sıralayabiliriz;

Duyarlı olmak; sesin şiddetini ayırt edebilme, belleğine alabilme, sesi tanıma, ritim duygusu ve müzikal işitmeyi bazıları ise ritim duygusu, aynı anda tınlayan iki ve daha çok sesi algılayıp çözümleyebilme, duyduğunu söyleme- çalma ve yaratıcı tasarımılamayı müzik yeteneğinin ortaya çıkmasını sağlayan başlıca özellikler olarak kabul edilir.

Her çocuğun yaratıcı bir yönü vardır. Yaratıcı müziksel yeteneğe çocukluk döneminde genellikle oldukça seyrek rastlanır. Çocukluk döneminde biraz daha sıkça rastlanan yorumlayıcı yetenek içinde gerçek müzikalite ile teknik yetenek arasındaki ayırma dikkat etmek gerekir. Olağanüstü teknik yetenek bazen müzikalite eksikliğini örtterek yorumlayıcı yetenekmiş gibi görünebilir. Müzikal harika çocuk, müziğin yorumlayıcılık ya da yaratıcılık alanında, yaşından beklenenin çok üstünde verim alınabilen çocuktur. Müzikal harika çocuk ister yaratıcı ister yorumlayıcı olsun, bu verime olağanüstü yorumcu ya da yaratıcı biçimlendirme gücü ile erişir. ⁴

Müzik eğitim programına bakıldığında dokuz başlıkta standartlarının ifade edildiği görülür.

1. Müzik repertuarlarının çeşitli ürünlerini tek başına veya birlikte seslendirebilmek,
2. Bir enstrümanı tek başına veya birlikte çalabilmek,
3. Ezgi doğaçlamaları, çeşitlemeleri ve eşlikleri yapabilmek,
4. Müziği bestelemek ve belirtilen kurallar dahilinde düzenleyebilmek,
5. Müziği okuyup yazabilmek,
6. Müziği dinlemek, analiz etmek ve tanımlayabilmek,

⁴ Ali Uçan, ‘‘Müzik Eğitimi Temel Kavramlar, Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar’’ Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, Türkiye, s.16-17-18.

7. Müziği ve müzik performanslarını değerlendirebilmek,
8. Müziğin diğer sanatlarla ve sanat dışındaki disiplinlerle olan ilişkini anlayabilmek,
9. Müziğin tarih ve kültürle olan bağlantısını anlayabilmek.⁵

Müzik eğitimi bir bütün olmakla birlikte kendi içinde birtakım farklılıklar göstermektedir, bundan dolayı çeşitli alt dallara ayrılır. Bunları “Genel”, “Amatör (Özengen)” ve “Meslek (Profesyonel)” olmak üzere 3 ana başlıkta inceleyebiliriz.⁶

Genel Müzik Eğitimi; Müzik hayatında gerekli olan düzenli, disiplinli bir yaşamın yanı sıra müzik kültürünü de kazandırmayı öngörür. Bütün dünyada bu eğitimin amacı, müzik olgusunu toplumsal ve bireysel olarak insan yaşantısına aktarması, bilgili, bilinçli bir yaklaşımla zevk olarak değerlendiren yeni nesiller yetiştirmesidir. Bundan dolayı okul öncesi dönemden başlayarak temel eğitimde müzik eğitiminin özenli bir şekilde uygulanması gerekir.

Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi; Müziğin belli bir alanında bireyin kendisini geliştirmek isteyen kişilere etkin bir müziksel kalıtım ve doyum sağlayan ileri müzikal davranışlar kazandırmayı amaçlar. Bu eğitim zorunlu değildir; tam tersine bireyin kendi isteği, ilgisi ve yatkınlığından yola çıkarak onlara fırsat ve olanak sağlamayı öngörür.

Gelişmiş ülkelerde amatör müzik eğitimine katılan insanların geniş kitlelere ulaştığı görülür, bu nedenle onlar, toplumun “müzikal gövdesi” olarak kabul edilir.

Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi; Meslek olarak müziği seçen ve okulunu okumak isteyen belli düzeyde yetenekli kişilere yöneliktir; dolayısıyla mesleğin getirdiği müzikal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Bu alan bestecilik ve yorumculuk gibi müzik sanatçılığı eğitimini ve müzik bilicilik, müzik öğretmenliği, müzik teknolojilerini kapsar.⁷

Mesleki müzik eğitimi içerisindeki çalgı eğitimi özellikle bireyin mesleki anlamda tüm niteliklerini sergileme fırsatını bulacağı önemli unsurlardan bir tanesidir. Bu nedenle çalgı eğitimi sürecini programlamakta nitelikli bireyler yetiştirmek kadar önemlidir.

⁵Robert Warker’ dan alıntılanarak aktaran Filiz Yıldız, “Amatör Müzik Eğitimi Destekleyici Teori ve Solfej Eğitimi” “Caka (Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları) Modeli” “Afyon Caka Örneği”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi AMADER (Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi)*, S.8, s.36-49, Afyon

⁶ Ali Uçan, “Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar, İlkeler ve Türkiye’deki Temel Durum”, Arkadaş Yayınları, Ankara, Türkiye

⁷Ahmet Say, ‘Müzik Tarihi’, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, Türkiye, s.360-361

Bireysel çalgı eğitimi programlarının istenilen yönde hedef davranışlara dönüşebilmesi için program hedeflerinin ve içeriklerinin evrensel olması ve tüm dünyada kabul edilmiş öğretim yöntem ve tekniklerini kapsamaları gerekmektedir.

Ülkemizde Profesyonel müzik eğitimi veren kurumlar arasında

- Konservatuarlar
- Güzel Sanatlar Liseleri
- Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri
- Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri Bölümleri

Sayılabılır.⁸

Müzik yapabilmek zihinsel bir eylem olması yanında, bir takım fiziksel yapıların basit ve karmaşık hareketlerini içeren büyük oranda bedensel bir aktivitedir. Özellikle bir enstrüman çalmak kasların zihin ile birlikte çalışmasıyla ortaya çıkan bir beceridir. O nedenle zihnin çalmadaki etkisi bir yana bırakılacak olursa beden performans gerektiren diğer dallarda olduğu gibi çalma eyleminden de daha fazla verim almak ve oluşabilecek fiziksel problemleri önlemek amacıyla, kullanılan yapıları ve kullanım esnasındaki işleyiş mekanizmalarını tanımanın önemi ortaya çıkmaktadır. Bunların yanında hareketin kalitesini etkileyen kuvvet, dayanıklılık, hız, gelişmiş refleksler, koordinasyon vb. pek çok özellik etkili, güzel, kesintisiz ve rahat müzik yapabilmek için bir müzisyende bulunması gereken unsurlardır. O nedenle bu özellikleri geliştirmek, çalma performansını doğrudan etkileyecektir.⁹

Müzik, öğrencileri bilişsel, duyuşsal devrimsel yönlerinin gelişmesine yardımcı olur. Bireyin duygu ve düşüncelerini farkında olmasını, beyin faaliyetleriyle duyguları arasında mantıklı bir iletişim kurmasını, çalar ya da söylerken, beyindeki kas ve duyguların birlikte hareket etmesini sağlar. Bu şekilde müziğin bireysel işlevi yerine gelmiş olacaktır.¹⁰

⁸ Yavuz Durak, (2007) “Piyano Öğretimi Model Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü” Yayımlanmamış doktora tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, Türkiye, s.6.

⁹ Nihan Yağışan, “Keman Çalmanın Biyomekanik Analizi” Eğitim kitabevi Yayınları, Konya, Türkiye, s.5.

¹⁰ Emel Funda Türkmen, “Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri” Pegem Akademi, Ankara, Türkiye, s.6.

Müzik eğitiminin en önemli kollarından biri ise çalgı eğitimidir.¹¹ (“Çalgı eğitimi, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu meydana gelen psiko-motor davranışların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlarla desteklenerek beceriye dönüştürüldüğü bir faaliyettir. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda öncelikle amaç psiko-motor yönü geliştirmeye yöneliktir. Çalgısal davranışlardaki bu gelişim, duyu organları zihin ve kasların iş birliğinin doğru olarak eğitilmesiyle sağlanır.”¹²

Çalgılar, farklı müzikal kapasiteleri ve ilgi çekici tınlarıyla çocukları müzik eğitimine çekmekte oldukça ilgili materyallerdir. Çalgılar çocukların müzik eğitimine giriş yapmasını sağlayan bir anahtardır.¹³

Çalgı çalma becerisi, çeşitli düzeylerde ve güçlüklerdeki davranışların organik bir örüntüsü olduğuna göre, çalgı eğitimi de çeşitli düzeylerde ve güçlüklerdeki bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışların kazandırılması sürecidir.¹⁴

Müzik eğitiminde amaç güzel müzik yapmak ise müzik eğitiminin hangi alt dalı olursa olsun; bu büyük olasılıkla fiziksel ve teknik problemlerin üstesinden gelebilme durumuna bağlıdır. Eğer kısıtlanmadan çalgıdan istenilen verim rahatça alınmak isteniyorsa, bu noktada rastgele hareket etmek yerini bilinçli hareket etmek gerekir. O nedenle teknik eğitim verilirken çalgı eğitiminin en başında ileride karşılaşılabilecek teknik ve fiziksel problemler göz önüne alınarak kullanılan bedensel yapıların tanıtılmasına yönelik eğitime de yer ayrılmalıdır. Bu sayede gereksiz efordan ve sakatlanmalardan uzak bir çalma hayatı sağlanmış olacaktır.¹⁵

Müzik eğitiminin kollarından biri olan çalgı eğitime ilişkin amaçlar öğretmen açısından aşağıdaki biçimiyle sıralanabilir.

- Çalgısını sevebilmek,
- Mesleki müzik eğitime yönelik donanımlı olmak,
- Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini bilmek,

¹¹ Nuray Özen, (2004) “Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri”, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt no.24, S.2, Ankara, s.59.

¹² Nurettin Fidan’ dan alıntılanarak aktaran H. B. Akdeniz, A. Ö. Akdeniz H.B. Akdeniz, A.Ö., Akdeniz., (2020) “Keman Eğitiminde Vibrato Çalışmaları”, *Academic Works Of Livre De Lyon, France*, s.18-19.

¹³ Demet Ergen, Sermin Bilen, (2010), “İlköğretim Düzeyinde Eşlikli Çalmaya Dayalı Keman Eğitiminin Entonasyon, Özgüven ve Tutum Üzerindeki Etkisi” *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim bilimleri Enstitüsü Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, S.1, s.23-32, İzmir, Türkiye

¹⁴ Nihan Yağışan’dan alıntılanarak aktaran Hüseyin Bülent Akdeniz, Ayşe Özlem Akdeniz “*Keman Eğitimine Yeni Bir Yaklaşım*”, Gece Kitaplığı, Ankara, Türkiye, s.28.

¹⁵ Nihan Yağışan’dan alıntılanarak aktaran Hüseyin Bülent Akdeniz, Ayşe Özlem Akdeniz, age, s.28.

- Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgiyi doğru aktarmak,
- Çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek. Çalgı eğitiminde çalgı terimlerinin öğrenilmesi ve çalgı çalmada gereken tekniklerin kavranması bilişsel alanı,
- Çalgı çalmada iki elin eşgüdümlü sağlanması, çalgı çalmada karşılaşılan problemleri çözmeye yönelik davranışların kazanılması ise devinışsel alanı kapsamaktadır.¹⁶

“İnsan sesine en yakın ses rengine ve tınısına sahip olan yaylı çalgıların eğitimi çalgı eğitiminin alt kollarından biridir. Keman, viyola, viyolonsel ve kontrbasta oluşan yaylı çalgıların eğitim süreçleri de kazanım yönünden önemlidir.

Çalgı eğitiminin önemli alanlarından biri ise “Keman Eğitimi”dir. Kemanın her türlü müzik eğitiminde önemli bir çalgı konumunda oluşu; etkili ses, geniş kullanım alanı, taşınma ve satın alınabilme kolaylığı, eğitim çalgısı olmasındaki etkililiği, dünya müziğindeki yerini zengin repertuarıyla açıklamaktadır.”¹⁷

Keman yaylı çalgılar ailesinin en ince sesli üyesidir. Notası, ikinci çizgi Sol Açkısı ile yazılır. Orkestralarda, genel olarak (Solo 1,2,) üç partiyonu bulunur. Solo ve eşlik görevi verilir. (Özellikle solo bir çalgıdır.) Telleri: Sol- Re- La- Mi olarak akort edilir.¹⁸

“Yaylı Çalgılar Ailesinin” en küçük ve en ince sesli üyesi keman, her biri ayrı perdede ses veren ve ölçümlenmiş (standartlaştırılmış) perdesiz bir çalgıdır.¹⁹

Anlatım olanakları ve tını güzelliği kemanın ideal bir solo ve orkestra çalgısı olmasını sağlamıştır. Kemanın ses rengi, ses sınırı ve insan duygularını müzik aracılığıyla ifade edebilmek için uygun ses çeşitliliği onun birçok bestecinin gözünde nadide bir enstrüman olmasını sağlamıştır.²⁰

¹⁶Nuray Özen, (2004), age, s.59-60.

¹⁷ Hüseyin Bülent Akdeniz, Ayşe Özlem Akdeniz, (2020) “Keman Eğitiminde Vibrato Çalışmaları”, Academic Works Of Livre De Lyon, France, s.18-19.

¹⁸ Feridun Çalışır, “Çalgı Bilgisi”, Dağarcık Yayınları, Ankara, Türkiye

¹⁹ Edip Günay, Ali Uçan, “Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1”, Dağarcık Yayınları, Ankara, Türkiye, s.13.

²⁰ Hüseyin Bülent Akdeniz, Ayşe Özlem Akdeniz, age. s.19.

Keman, temel anlamda icra yöntemine uygun olarak sağ ve sol elin aynı anda eşgüdümle hareket ettirilmesi ile çalınan bir çalgıdır. Bundan dolayı kas gelişiminin ve motor becerilerin 6-8 yaşlarında kemana başlamak, başlangıç için idealdir.²¹

Keman eğitimi kısaca kişilerin, davranışlarında kendi istekleri doğrultusunda bazı değişiklikler oluşturması ve bunları beceriye dönüştürmesi sürecidir.²²

Esas tutum ve tekniklerin edindirilmesinden sonra, entonasyon kemandan elde edilmesi gereken en önemli şeylerden biri olarak sayılabilir. Bu durum aynı zamanda duyarlı ve eğitilmiş bir duyuyu da beraberinde getirir. Yapılan entonasyon hataları çalan kişi tarafından duyulabiliyorsa, düzenli ve bilinçli bir çalışma ile bunun üstesinden gelebilir.

23

Keman perdesiz bir çalgıdır. Kişiler keman çalışırken ya da çalarken, işitme yoluyla doğru sesleri bulmaya çalışmaktadır. Bu nedenle keman eğitiminin MİOY eğitimi ile arasındaki ilişkide oldukça önem taşımaktadır.²⁴

Keman çalmayı öğrenmek ve öğretmek, diğer sanat dallarında olduğu gibi bir eğitim sürecini kapsar. Bu eğitim ve öğretimin etkili, başarılı ve kalıcı olabilmesi için birtakım ilkeler doğrultusunda olması beklenir. Ancak sanat eğitiminin ‘yaratıcılığa açık olması ve dar kalıplarla sınırlandırılmaması’ gereğinden yola çıkarak, keman eğitiminde de özellikle öğretim yöntemlerini çalgıdan ve öğrenciden daha fazla verim almaya yönelik, sınırları geniş, aynı zamanda farklı disiplinlerden de faydalanarak yeniliklere açık olarak geliştirmek gerekir. Bundan dolayı keman eğitiminde öğretim yöntemlerine yönelik farklı arayışlar (çalma/çalışma yöntemlerine farklı alanlardan yeni boyutlar eklenmesinden performansla olası katkıları vb.) ön plana çıkmaktadır.²⁵

Eğitim programı, bireyde istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirmek amacıyla yapılan tüm faaliyetleri gösteren planlardır.

²¹ Çiğdem Eda Angı, Aytekin Albuz, Aysun Rabia Hamzaoglu, (2013) ‘‘Keman Öğretiminde Karşılaşılan Entonasyon Problemleri ve Çözüm Önerileri’’ *Sanat Eğitimi Dergisi*, S.2, Türkiye, s.48-69.

²² Yılmaz Şendurur, (2001) ‘‘Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme ve Öğretme Teknikleri’’ *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 21, S.3, Ankara Türkiye, s.145-155.

²³ Çiğdem Eda Angı, Aytekin Albuz, Aysun Rabia Hamzaoglu, age. s.48-69.

²⁴ Büşra İnci Şendurur. Gamze Elif Tanınmış., (2017) ‘‘Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi’’, *Fine Arts (NWSAFA)*, s:185-198, Ankara, Türkiye

²⁵ Nihan Yağışan, age. s.7.

Genişletilmiş bir eğitim programında öğretim ders dışı kol faaliyetleri özel günlerin kutlanması, geziler, kurslar, rehberlik hizmetleri (belirli günler) yer alır. ‘‘Hedef yetiştirdiğimiz insanda bulunmasını uygun gördüğümüz davranışlardır.’’²⁶

‘‘Hedefler davranışlar okulda öğrenciye hangi bilginin kazandırılacağını belirler. Belirlenen hedeflerin toplumun kültürüne ve yapısına uygun olması gerekmektedir. Her dersin kendine göre hedefleri olmalıdır. Tüm öğretim faaliyetleri öğrencilerin hedeflerde belirtilen özellikleri içine alan kazanımlardan oluşmaktadır. Eğitim programının kapsamını öğrencilerin hedeflerde belirtilen özellikleri kazanmaları için gerekli olan bilgiler oluşması gerekmektedir. Eğitim programlarının içindeki kavram kurallara, ilkelere ve öğrencinin sahip olduğu ön bilgilere uygun olmalıdır.

Varoluşundan beri insan kendi başına sahip oldukları bilgi ve beceri birikimlerini yakın çevrelerine aktarmaya çalışmıştır. Öğretme kavramı bu şekilde ortaya çıkmıştır. Davranışçılık akımı temsilcileri, öğrenmeyi gözlemleyebildiğimiz öğrenme çevresinde bulunan uyarıcılar ve öğrenen kişinin bu uyarıcılar karşısında gösterdikleri davranışları inceleyerek, öğrenmede önemli rol oynayan dış koşulları açıklamışlardır. Bilişsel alan kuramcıları ise öğrenme sürecinde algı, bellek, anlama, kavrama gibi doğrudan gözlemleyebildiğimiz iç koşulları açıklamışlardır. Genel olarak kişilerde öğrenmeyi sağlamak amacıyla düzenlenen tüm faaliyetlere öğretim denir. Öğretim faaliyetlerinin önceden belirlenen hedefler doğrultusunda planlı ve kontrollü olarak düzenlenmesi ve uygulanmasına ise öğretim denir.²⁷

Bir müzik eğitim programları şu ana öğelerden oluşur. (1) Hedefler, (2) Hedef Davranışlar, (3) öğrenme durumları, (4) sinama- ölçme durumları, (5) değerlendirme çalışmaları.²⁸

Bu öğeler kısaca şöyle tanımlanabilir:

Müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak istenen ya da onlarda geliştirilmek istenen özelliklere hedef denir.

Hedef Davranışlar: Hedefin çözümlenerek (ayrıştırılarak) gözlenip ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan, o hedefler ilgili kritik davranışlardır.

²⁶ S. Ertürk, (1979)., Alıntılarak aktaran Nurettin Fidan Erden, M., ‘‘Eğitime Giriş’’ Alkım Yayınevi, Ankara, Türkiye, s.73

²⁷ Nurettin Fidan, Münire Erden, ‘‘Eğitime Giriş’’, Meteksan Anonim şirketi, Ankara, Türkiye, s.73.

²⁸ Nurettin Fidan, Münire Erden, Age, s.178.

Öğretme Durumları: Öğrencinin hedef davranışı kazanması için gerekli olan öğrenmeyi olanak vermek üzere hazırlanmış bir çevre yaşantısıdır.

Sınama-Ölçme Durumları: Hedef davranışı öğrencinin kazanıp kazanmadığını, bu davranışları kazanmada ya da öğrenmede eksiklik yanlışlık ve güçlükleri olup olmadığını (varsa bunların niteliğini) belirleme için gerekli veri (bilgileri) elde etme gereğiyle hazırlanıp düzenlenmesini sağlayan çevredir.

Değerlendirme İşlemleri: Sınama durumlarında elde edilen ölçme değerlendirme sonuçlarını hedeflerde kapsadığı ya da onunla başka ölçütlerle karşılaştırarak öğrenci, öğretim, program ve öğretmen hakkında yargıya varma sürecidir.²⁹ Son yirmi yıllık zaman içinde oluşup gelişmiş ve yaygınlaşmış olan esaslara göre hedefler, bilişsel duyuşsal ve psikomotor olmak üzere üç ana alanda düşünülmüş ve bu alanlarda aşamalı sınıflama ayrıntılarına inilerek geliştirilmiştir.³⁰

Bilgiye dayalı öğrenmeler, bilişsel kategoriye girer. Renkleri birbirinden ayırt etme, belli bir ilkeyi söyleme olguları tarihlerine göre sıralama, kuralları uygulama, problem çözme gibi öğrenmeler bu kategoride toplanır. Okul öğrenmelerinin büyük bir kısmı bilişseldir.

Duyuşsal hedefler çoğunlukla tutum geliştirme yöneliktir. Birlikte çalışma alışkanlığı, kitap okumaktan zevk alma gibi öğrenmeler duyuşsal yönü olan davranışlardır.

Duyu organları, kaslar ve sinir sistemi arasındaki koordinasyonu gerektiren öğrenmeler ise psiko-motor beceridir. Makas ile resmi düzgün kesme, laboratuvar araçlarını kullanma gibi öğrenmeler psiko-motor kategoriye girer.

Psiko-motor kabiliyetlerin genel olarak şu özellikleri taşıması beklenir.

1. Kas kullanımında incelik, yerindelik ve uygunluk,
2. Birkaç organ hareketinin aynı anda koordine edilmesi,
3. Değişen duruma göre anında en uygun ve doğru hareketleri seçme,
4. Amaca göre anında en uygun ve doğru hareketlerin uyumunu sağlama,
5. Zamanında tepkide bulunabilme,
6. El-kol, bilek, ayak vücudun diğer kaslarını rahat kullanma ustalığı.

Psikomotor hareketlerin organize edilmiş bir sıra içinde yapılması gerekir. Tek bir kas hareketi beceri olarak tanımlanamaz. Beceriler hızlı ve doğru olarak yapılmalı

²⁹ Ali. Uçan, age, s 56-57.

³⁰ Selahattin Ertürk “Eğitimde Program Geliştirme” Yelkentepe Yayınları, Ankara, Türkiye, s.63

hareketlerin belli bir yönü olmalıdır. Hareketlerle ilgili her kasın belli yerde ve belli bir zamanda bir iş görmesi gerekir.³¹ Bu tür öğrenmeler özellikle meslek okullarında önemlidir. Okullarda, her dersle ilgili hedefler eğitim programlarında yer alır. Bu hedefler öğrencilere derslerle ilgili hangi bilgi beceri ve tutumların öğretilbileceğini gösterir. Öğretmenin öğretim faaliyetlerinin başında bu hedeflerden yararlanarak öğretim hedeflerini saptaması gerekir.

Öğretim hedefleri, öğrencilerin öğretim hayatı sonunda ne yapabileceklerini tanımlayan ifadelerdir. Öğretim hedefleri, öğrencinin hangi kapsamı, ne derece yeterlilikte öğrenmesi gerektirdiğini ve öğrenme gerçekleştiğinde hangi davranışı gösterebileceğini açıkça belirtmelidir.³² Her eğitim ve öğretim de olduğu gibi keman eğitiminde de amaç, ilke ve yöntemler söz konusudur. Bundan dolayı ihtiyaç duyulan bir keman öğretmeni öğrenciye neyi, neden ve nasıl öğreteceğini iyi bilmelidir.

“Keman öğretiminde özelliği bakımından iki temel unsur daha vardır; keman çalmasını öğrenmek isteyen *öğrenci*, diğeri de öğreten kişi *öğretmendir*. Bu öğretim şekli öğretmenle öğrenci arasında bireysel olan bilgi alışverişidir. Bu karşılıklı diyalog ne kadar anlaşılır olursa keman öğretimi de o derece sağlıklı ve verimli olur. Bunun yanında *araçla* ve *ortamla* birlikte *akıl ve dikkat (zihinsel takip)* keman öğretiminin temel ve özel faktörleridir.”³³

“**Amaç;** Keman öğretmenin öğretimdeki amacı, öğrencisini gitmek istediği hedefe göre şekillendirir. Örneğin; çalgıya karşı özel ilgisi ve sevgisi olup da zamanını değerlendirmeye dönük müzik yapmak isteyenler; bu konuda meslek sahibi olma yolunda müzik okullarına girmeyi hedefleyen kişiler olabilir. Her ne olursa olsun, ya yeni bilgi ve beceri kazanmak ya da eksik kalan bilgi ve becerileri eklemek, geliştirmek ve pekiştirmek temel amaç olacaktır.

İlke; Keman öğretiminin verimli ve sağlıklı olabilmesi için ilkelerinde önemli olduğunu vurgulamak gerekir.”³⁴ Öğretmen; keman öğretimine ilişkin davranış ilkelerini, öğrencisinin özelliklerine uygulayabilecek durumda olmalıdır. Kemanın çalınmasındaki birçok teknik bilgi öğrencinin yeteneğine uygun gösterilmelidir.

³¹ Nurettin Fidan, age, s.198.

³² Nurettin Fidan, Münire Erden, age, s.180.

³³ Feridun Büyükkaksoy, “*Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler*” Armoni Ltd. Şti, Ankara, Türkiye, s.1,2.

³⁴ Feridun Büyükkaksoy, age. s.1,2.

En önemli bilgi doğal olmaktır. Öğretmenin müziğe olan yaklaşımı öğrenciyi her şekilde etkiler bu nedenle müziği sevmek, sevdirmek vazgeçilmez unsurlardır. Öğretmenin her zaman rol model olması gerekir.

Yöntem; Keman öğretiminde belli yöntemler olduğu gibi, bunların birbirine uygun olanların bileşiminden oluşan karma yöntemler de izlenmektedir. Öğretmenin her öğrenci için farklı yöntemi ve kaynakları olmalıdır.

Öğretmen ve Öğrenci; Keman eğitimi sağlayan bu iki kişidir. Her ikisinin de belirli özellikleri olması gerekir. Bu özellikler öğretimi direkt olarak etkiler. Öğretmenin vizyonu, öğrencinin öğrenme becerisi ve çalışkanlığı öğretimi verimli ve başarılı hale getirir. Bunların birinin eksik olması demek başarısızlık oluşturur. Öğrenci ne kadar yetenekli ve çalışkan olsa da öğretmenin bilgi aktarımı yanlış olursa, öğrenci yine başarısız olur.

“Öğretmenin kişiliği dışında çalgısında ustalığı, bilgisi, sanata olan duyarlılığı önemlidir; böylece öğrencisini etkileyip onun güvenini kazanıp yön verecektir. Öğretme yöntemlerindeki bilgisi yeterli olmalıdır ki emekleri boşa gitmesin. Öğretmen ayrıca, çalgısının literatürünü iyi bilmelidir. Öğrencide önemli olan öğrencinin aklını ve dikkatini iyi kullanabilmesi, çalgıya olan fiziksel yatkınlığı, sağlıklı olması, sorumluluk duyması, çalgısını sevmesidir. Öğrenci bu özellikleriyle başarıya giden yolun yarısını aşmış demektir.”³⁵

Çalışma Ortamı ve Zaman; Kemanı dinleyerek ya da izleyerek öğrenmek ve tanımak oldukça zordur. Ancak çalınarak öğrenilebilir. Çalgı çalmaya başlayan öğrencinin çalgısını tanıması için çalgısının tarihi ve yapısı ile ilgili kitaplar okuması ve masterclasslara katılması kendisini geliştirmesi açısından çok önemlidir. Çalışma ortamı kadar enstrümanımıza ayırdığımız zaman da o kadar önemlidir. Çalışmaya ilk olarak Gam- Arpej gibi teknik çalışmalar ile başlanmalı daha sonra etüt ve eser çalışılmalıdır. Çalışma sırasında mutlaka 5 dakikalık kısa molalar verilmelidir.

“Kemanın öğrenciye uygunluğu rahat çalınabilmesi bakımından önemlidir, öğrencinin fiziki yapısına uygun seçilmelidir. Küçük yaşlardaki öğrencinin kullanabileceği kemanın boyutu o ölçüde küçük olmalıdır. Kemanın bir de ses güzelliği vardır.

³⁵ Feridun Büyükaksoy, age. s.1,2.

Her kemanın sesi aynı kalite ve güzellikte olamaz. Bu özelliği de çalgının öğrenci tarafından sevilmesini sağlar. Böyle bir çalgının seçimini de yine öğretmen yapmalıdır.

Kemanı omuzda tutmayı kolaylaştıran ve gerekli olan **omuzluk (yastık), reçine** gibi araçlar öğretmenin tanıtımıyla kullanılmaya başlanmalıdır. Nota sehpa çalışmaları sırasında mutlaka kullanılmalıdır. Çalınan metotlar bu sehpa konmalı ve sehpa boyu çalıcının göz hizasına uygun olmalıdır.”³⁶

Zihinsel Takip; “Keman öğretimi birçok davranış türünün bir araya gelmesiyle olmaktadır. Eş güdümlenmiş bu temel davranışların çözümlenip tanımlanması öğretim kolaylığını ve başarısını beraberinde getirecektir. Her çalgıda olduğu gibi, keman çalınmasında ustalık kazanmak, iyi bir bilince sahip olmakla mümkündür. Bu bilince erişebilmek için en basit fiziksel hareketten en karmaşık harekete kadar bütün hareketleri inceleyip irdelemek gerekir. Keman tekniğinin oluşması, hassaslaşması ve tam olarak ustalaştırılması için gerekli olan “anahtar” akıl ile kaslar arasındaki ilişkide yani beynin verdiği talimatın mümkün olduğu kadar çabuk ve doğru şekilde fiziksel olarak yerine getirilmesi yeteneğinde aranmalıdır. Birçok sanatçı ve öğretmen tarafından göz önüne alınan husus bu olmalı, keman öğretimindeki temel ilke bu düşüncede yer almalıdır.”³⁷

“Keman, müzisyenlere sınırsız gösterişli performans olanakları sunan popüler bir enstrüman olmakla birlikte öğrenme sürecinin zorluğu konusunda da dillere destandır. Herkes herhangi bir yaşta keman çalmayı öğrenebilir. Yeni bir beceride ustalaşmak her zaman istek, disiplin ve kararlılık gerektirir ve keman öğrenmekte bundan farklı değildir.

Keman çalacak kişi de bazı temel niteliklerin bulunması gereklidir. Bunlar müziksel, fiziksel, algısal ve zihinsel olmak üzere dört ana başlık altında toplanabilir. Her şeyden önce keskin bir işitme duyusuna sahip olmak, özellikle perdesiz enstrüman çalan bir müzisyenin ihtiyaç duyduğu önemli bir niteliktir.

Öğrencinin keman eğitimine başlayabilmesi için yeterli miktarda işitsel duyarlılığa sahip olması gerekmektedir. Aynı zamanda ellerin parmakların yapısı, biçim ve orantısı, kasların gücü ve elastikiyeti keman çalabilmek için gerekli fiziksel özelliklerdir.

Keman öğrencisinin doğuştan gelen sezgisel ve içgüdüsel olarak ayırt edici bir müziksel duyuma sahip olması, öğrencinin hedefine ulaşma şansını artırır.

³⁶ Feridun Büyükkaksoy, age. s.1,2.

³⁷ Feridun Büyükkaksoy, age. s.1,2.

Tüm bu özelliklere doğasında sahip olan yetenekli bir öğrenci, sanatının tüm teknik ve müzikal noktalarını kolaylıkla anlama ve kavrama konusunda başarılı olacaktır. Zekâ, dikkat, müziksel bellek, sabır, istekli olmak dayanıklılık, fiziksel ve duygusal sağlık, uzun süreli konsantrasyon, fiziksel koordinasyon beceri de iyi bir kemancıda olması gereken niteliklerdendir.’’³⁸

Keman eğitiminde, öğreten kişilerde bulunması gereken bazı nitelikleri şöyle sıralayabiliriz.

- Teknik ve teorik bilgi, beceri düzeyi,
- Öğretme yöntem ve stratejileri
- Kişiliği (Sabırlı, sevecen, düzenli, vb. olumlu davranışlara sahip olması)³⁹

Bunların yanı sıra keman çalacak kişide de bazı temel niteliklerin bulunması gereklidir. Bu nitelikler başlıca müziksel, fiziksel ve ruhsal nitelikler olarak sıralanabilir. Müziksel nitelikler, işitme yeteneği, ritm duygusu, müzikalite ve yaratıcılık; fiziksel nitelikler, sağlam bir bedensel yapı, duyu organlarında tam duyarlılık ve uyumluluk, el ve parmak yapısı ile iki kol arasındaki eşgüdüm ve refleksler; ruhsal nitelikler ise zekâ, dikkat, müziksel bellek, algılama, sabırlı olma ve keman çalmaya isteklilik olarak özetlenebilir. Ayrıca öğrenci keman çalmaya hazır bulunmalı, buna ihtiyaç ve istek duymalıdır.

Burada keman çalmaya hazır bulunmak, öğrenmeye hazır bulunuşlukla eş anlamlı tutulmuştur. Öğrenmeye hazır bulunuşluk; yeni bir konunun öğrenilmesi için gerekli olan tüm yetenek ve ön bilgilere sahip olunması anlamına gelir. Yeterince motive olmamış bir öğrenci, öğrenmeye hazır hale gelmemiş demektir. Öğrenciler genellikle ilgi duydukları ve ihtiyaçlarını karşılayacak olan konuları daha çabuk öğrenirler.⁴⁰

“Her öğrenci birbirinden farklıdır, dolayısıyla aynı şekilde eğitilemezler. Katı kurallar yerine eğitimin her alanında olduğu gibi keman eğitiminde de esnek bir eğitim yapılmalıdır. Öğretmen her şekilde işin çok ciddiye almalı, öğrenciye göre yöntem ve stratejilerini değiştirmeli ve şekillendirmelidir. Öğrencinin çalışını müzikalitesini ve kişiliğini iyi değerlendirebilmek için, önce onu çok iyi tanımak gerekir.

³⁸ Hüseyin Bülent Akdeniz, Ayşe Özlem Akdeniz, (2020) “Nitelikli Keman Eğitiminde Öğretmen Faktörü” *Journal Of Social And Humanities Sciendes Research Uluslararası Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma Dergisi*, s.1341.

³⁹ Cemalettin Göbelez, “Çalgılar Dünyasında Keman”, Liszt Müzikevi Yayınları, İstanbul, Türkiye, s.105.

⁴⁰ Semra Fayez, “Kuramdan Uygulamaya Başlangıç Keman Eğitimi Teknik- İlke- Yöntemler”, Yurt Renkler Yayınları, Ankara, Türkiye, s.10-11.

Öğretmen, öğrencinin zayıf ve kuvvetli yönlerini keşfetmelidir. Ayrıca öğrencinin yeteneğini geliştirebilmek için birtakım engellerin olup olmayacağını görüp, karar verebilmelidir. Örneğin çalışmada kötü alışkanlıklar var mıdır ya da öğrencinin doğası ile ilgili tehlikeli olabilecek bir oluşum söz konusu mudur? Zayıf parmaklara ve eklemlere dikkat edilmelidir. Kötü alışkanlıkların değerlendirilmesinde öğretmenin olgun davranış, kendi çalış tarzına uymayan her şeyi ‘kötü’ alışkanlık olarak değerlendirilmemesi gerekir. Aşılması gereken gerçek bir engel olup olmadığını da bulup çıkarmayı denemelidir.

Müzikal bir yapı içinde olması gereken etütler, tekniğin gelişmesi için çok önemlidir ve standart etütlerin çoğu da çok yararlıdır. Öğretmenin dağarcık (repertuar) seçiminde mümkün olduğu kadar değişik yapıda ve çok yönlü yapıtlar önererek, öğrenciye tüm stil (üslup), tarz ve dönemleri tanıtmayı gerekir.”⁴¹

“Konuşurken anlatılmak istenilenlerin daha anlaşılır olması ve ifadenin vurgulanabilmesi için farklı tonlamalar kullanılmaktadır. Bir dil olarak müziğin de anlamlı ve anlaşılır ifade edilebilmesinde nüanslar belirleyicidir. Müzikal ifade ve yorumun niteliğini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler katılımın etkisiyle genlerden gelen özellikler ve çevresel etkenler olarak sınıflandırılabilir.

Müzik yeteneğini teknik düzey, çalışma alışkanlığı, öğretmenin tutumu, keman çalma tekniklerine ait bilişsel, devinışsel ve duyuşsal düzey, artikülasyon, tempo, form bilgisi, nüanslar, ritim duygusu cümleleme gibi ayırabilir.”⁴²

Müzik öğretimini üç bölümde inceleyebiliriz.

1. Öğrenci ile ilk ders,
2. Derslerde dikkat edilecek noktalar,
3. Öğrencinin çalışması ve çalışmanın denetimi.

İlk ders biterken, öğrenciden her gün çalgısına ne kadar çalışabileceğini sormalı ve aylık çalışmanın programını ona göre çizmelidir. Programlar şunlar bulunmalıdır.

1. Egzersizler ve bunlara ilişkin günlük çalışma süreleri (Burada öğrencinin teknik eksikleri göz önünde tutularak ve bu çalışmadan ne gibi sonuçlar elde edeceği anlatılmalıdır).
2. Bir etüt (Teknik formülü bakımından, verilen egzersizlerle ilgili bulunmalıdır).

⁴¹ Hazar Alapınar, “Öğreticilere Birkaç Söz Ivan Galamian” Orkestra Aylık Müzik Dergisi, s.28-29.

⁴² H. Ekinci, E. Gün, “Piyano Eğitiminde Müzikal İfade ve Yorum” Pegem Akademi, Ankara, Türkiye. s.43-44-45-46.

3. İki ya da üç eser. (Bunlardan biri klasik, biri romantik, biri de modern edebiyattan seçilmelidir.)⁴³

(“Dalaysel keman eğitiminde başarılı olabilmek için sadece yeteneğin yeterli olmadığını, gam çalışmalarının, günde düzenli olarak 5-6 saat çalışmanın, çalışkan olmanın, iyi bir tekniğe sahip olmanın önemi üzerine durduktan sonra ekler; bütün bunlara yüksek düzeyli çalgı ya da şarkı eğitimini de eklemeliyiz. Ayrıca sağlam bir müzik kültürü gerekir.”⁴⁴

1.1 PROBLEM DURUMU

Keman eğitiminde yetenek sınavına hazırlık aşamasında işitme derslerinin çalgı dersleriyle paralel gitmesi için aynı seviye metot bulunmaması nedeniyle öğrencinin bilişsel ve duyuşsal açıdan eksik olması bu araştırmanın problemidir.

1.2 ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu programda profesyonel keman eğitiminde özel ders olarak sınava hazırlanan öğrencilerin sınavda başarılı olabilmesine yönelik teorik bilginin çalgı dersiyle birlikte yürütülmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışma 7-14 yaş arasındaki keman öğrenmek isteyen yetenekli çocuklara ulaşmayı hedeflenerek hazırlanmıştır. Bu çalışmanın diğer meslektaşlara yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Profesyonel keman eğitiminde keman dersleri, solfej ve müzik teori dersleri ile birlikte sistemli bir şekilde yürütülmeli; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme türleri düşünülerek bu alanda ortaya yeni fikirler koyulmalıdır.

Bu alanda daha önce benzer bir çalışma yapılmamıştır. Bu araştırma bundan dolayı önem taşımaktadır.

⁴³ Mithat Fenmen, “Müzikçinin El Kitabı” Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, Türkiye, s.28-29.

⁴⁴ Önder Kütahyalı (2012)’ den alıntılanarak aktaran Filiz Yıldız, “Lavıgnac’ın Müzik Eğitimi ve Keman Eğitimi Üzerine Görüşleri” AKÜ AMADER S.1, s.4.

1.4 SAYILTILAR

Bu araştırmada kullanılan araştırma yöntemleri araştırmanın konusuna, amacına ve problem çözümüne uygun olarak seçilmiştir.

Araştırmaya katılım gösteren akademisyen ve güzel sanatlar lisesi öğretmenleri görüşme sorularına samimi ve içtenlikle cevap vermişlerdir.

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının araştırma ile ilgili bilgilere ulaşmada yeterli olduğu tespit edilmiştir.

1.5 SINIRLILIKLAR

Bu araştırmada kullanılan veri toplama araçları, “15 Görüşme Sorusu” ile sınırlıdır.

Araştırma 4 Prof, 2 Doç, 2 Dr. Öğretim görevlisi, 1 Dr. Araştırma görevlisi, 2 öğretim görevlisi, 2 keman sanatçısı, 7 güzel sanatlar lisesi öğretmeni olmak üzere toplam 20 kişi ile sınırlıdır.

24 haftalık bloklar halinde hazırlanan bu model önerisi 7-14 yaş arası (ilkokul ve ortaokul) çocuklar üzerinde uygulanabileceği düşünülerek hazırlanmıştır.

BÖLÜM 2. MÜZİK EĞİTİMİNDE PROGRAM GELİŞTİRME

Müzik eğitiminde program geliştirme, temelde elinde olan programı daha gerçekçi, daha sağlam, daha tutarlı ve daha etkili duruma getirmeye; ya bu nitelikleri taşıyan yeni bir program oluşturmaya; ya da bunun her ikisine birden yöneliktir.

Müzik eğitiminde deneysel yaklaşımla program geliştirme yönteminin kendine özgü bir “araştırma süreci vardır. Bu süreç birbirini izleyen belli basamaklardan oluşur. Bu basamaklardan birincisi, geliştirilecek olan “programın hazırlanması”dır. İkincisi hazırlanan “programın denenmesi”, denenen “programın değerlendirilmesi” ve değerlendirilen “programın düzeltilmesi” basamakları izler. Her basamak kendine özgü bir “araştırma evresidir.” Bu evreler sırasıyla bir “araştırma dizisi” oluşturur.⁴⁵

Öğretim programı ne denli ayrıntılı, ya da kapalı olursa olsun, programı uygulamaya koyan öğretmenlerdir. Öğretmenlerin bilgi beceri ve programa uygun bir eğitim almış olmaları programın uygulanmasında ve başarıya ulaşmasında birinci derece de rol oynamaktadır. Öğretmen istiyor, çalışıyor, işini seviyor ve öğrencilerini belli hedeflere götürmek konusunda gereken titizliği gösteriyorsa eğitim ve öğretim başarıya ulaşır, yani program başarıya ulaşır. Dersi yürütenlerin öğretmenler olduğu, programların sadece eğitim ve öğretimde birliği sağlayan birer araç oldukları unutulmamalıdır.⁴⁶

Program geliştirme programın kapsamındaki amaçların verimli ve etkin bir biçimde saptanması ve gerçekleşmesi için yararlanılan ilkeleri esasları, teorileri, etkinlikleri ele alan bir çalışma alanıdır.⁴⁷

Müzik eğitiminde program geliştirme için ilk olarak eksik görülen konu hakkın kapsamlı araştırma yapılmalıdır. Program geliştirirken müzik eğitiminin temel amaçları çerçevesinde oluşturulmalıdır.

⁴⁵ Ali Uçan, age, s.58.

⁴⁶ Emel Funda Türkmen, age, s.55.

⁴⁷ Ali Gürsan Saraç, (1994) “Müzik Eğitiminde Program Geliştirme Süreci”, Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi S.4 s.155.

2.1 BİLİŞSEL, DUYUŞSAL, PSİKOMOTOR BECERİLERİN KEMAN EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Müzik, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerinin güçlenmesini sağlar. Bireyin özgüveni ve duygularını kontrol altında tutarken aynı zamanda duyguları ve beyin fonksiyonları arasında mantıklı bir iletişim kurmasını, çalar ya da söylerken, beyin kas ve duyguların birlikte hareket etmesine yardımcı olur. Bu şekilde müziğin işlevleri yerine gelmiş olur.⁴⁸

Günlük konuşmalar sırasında kullanılan bilme kelimesine biliş denir. Biliş kelimesi psikolojide düşünmeyi ve öğrenmeyi de kapsayan geniş kapsamlı bir terimdir. Biliş dünyayı ve insanın çevresindeki olayları anlamaya yönelik insan zihninde yaptığı işlemlerin tümüdür.

Dıştan alınan uyarımların, önceki bilgilerle karşılaştırılması, yeni bilgilerin oluşturulması, elde edilen bilgilerin hatırlanması ile zihinsel ürünlerin kalite ve mantık yönünden değerlendirilmesi biliş kapsamına giren zihinsel süreçlerle ilgili faaliyetlerdir. Biliş kuramcılarına göre davranışlar amaçlıdır. Davranışı anlayabilmek için kişiyi karşılaştığı durumu nasıl gördüğü ve amacını bilmek gerekir. İnsanlar gördüklerini bir bütün olarak algırlar. Bütünü oluşturan parçaların aralarındaki ilişkiler algılamada önem taşır. Bir nesnenin ya da bir parçanın algılanışı, onun diğer parçalarla olan ilişkisine bağlıdır.⁴⁹

Müzik eğitimde bilişsel öğrenme müziğin teorik alanını kapsar. Notaların dizek üzerinde okunması, nota süre değerleri, değiştirici işaretler, tekrar ve röpriz işaretleri, ton kavramı, aralık çalışmaları gibi konular bilgiye dayalı olduğu için bilişsel öğrenmenin içinde yer alır.

“Müzik teorisi bilmek, müziği anlamak, uygulamak ve üretmek açısından çok önemlidir. Ancak bilgi hafızaya kazındığı ve kalıcı bilgiye dönüştüğü noktada fonksiyon kazanır. Bu beceriyi kazanmanın yolu ise konuları ile ilgili alıştırmaları zihinden yapabilecek noktaya gelinceye kadar belli zaman aralıklarıyla tekrar etmektir.”⁵⁰

⁴⁸ Emel Funda Türkmen, age, s.6.

⁴⁹ Nurettin Fidan, age, s.65.

⁵⁰ Nail Yavuzoğlu, “Uygulamalı Müzik Teorisi 1”, İnkılap Kitabevi, İstanbul

Duyuşsal kuram açısından değerdendirildiğinde, müzik yeteneği olan kişiler müziğin çeşitli yönlerini çok daha kolay öğrenir, kişinin biyolojik ve kültürel gelişimi içerisinde yaşadığı toplumun kültürü, güdülenmişliği ve öğrenme ortamının niteliği müzik eğitimi açısından yetiştirilmesinde önemli rol oynar.⁵¹

Duyuşsal işitme becerisi öğrenciye kalıtsal olarak gelir. 2 çeşit kulak vardır. Biri absolut, diğeri rölatif absolut kulaktır. “Absolut kulak, seslerin kulakla değil beyinle algılanması olarak ifade edilebilir. Doğuştan var olan bir özelliktir.

Rölatif absolut kulak referans sesini alarak bir absolut kulak gibi duymak anlamına gelir ki çok ciddi bir eğitim ve çaba ile zaman içinde kazanılır. Profesyonel müzisyenlerin büyük bir bölümü böyle bir kulağa sahiptir.”⁵²

Beceri, hareketleri koordine ederek düzgün, doğru ve hızlı yapabilme yeteneğidir. Araba kullanma, enstrüman çalma, ayakkabı bağlama psikomotor becerilere örnek gösterilebilir. Becerinin 2 temel yönü vardır bunlar; Nasıl yapacağını bilmek, gerçekleştirecek koordineli kas hareketleridir. Becerinin nasıl yapılacağını bilmesi, hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi, doğru hareket yapıldığında pekiştirme ve tekrar psikomotor becerilerin doğru, çabuk ve sistemli bir biçimde hareket ettirebilmek için yapılması gereken kurallardır.⁵³

“Psikomotor devinişsel öğrenme gündelik hayatımızda düşünmeden çaba harcamadan yapılan öğrenme çeşitidir. Beyin sürekli aynı şeyi yapmaktan dolayı davranışı otomatikleştirir. Psikomotor becerileri kazanmayı 3 aşamada inceliyebiliriz. 1- Taklit, 2- İşlem, 3- Ustalık.”⁵⁴

Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor bu 3 ayak çalgı eğitiminin vazgeçilmez unsurlarındandır. Eksik olması durumunda öğrencinin ilerlemesi oldukça zordur. Eğitimciler öğrencilerimizin her birinin farklı sorununa farklı yöntem ve tekniklerle çözüm bulmalıdır.

⁵¹ Emel Funda Türkmen, age, s.63.

⁵² Nail Yavuzoğlu, “Kulak Eğitimi 1 ve Günlük Teknik Çalışmalar” İnkılap Kitabevi, İstanbul.

⁵³ Nurettin Fidan, age, s.80

⁵⁴ Şehnaz Ertem, (2014), “Piyano Eğitiminde Öğrenme Süreci ve Öğrenme Stratejilerini Kullanmanın Yeri ve Önemi”, Sanat Eğitimi Dergisi, Cilt 2, S.2, Ankara, s.19

2.2. 24 HAFTALIK KEMAN EĞİTİMİ PLANI KAZANIMLARI

TEKNİK – PERFORMANS (1-6 HAFTA)

Kemanın bölümlerini tanımak

Temel müzik terimlerini öğrenmek

Ayak, beden, kol pozisyonu

Yay kullanım noktası

Ses çıkarma temel kuralları

Yay tutuş egzersizleri

Yay çekme (tam, yarım, uç, kök, orta)

Teller arası geçiş

Ritim geliştirme 1.pozisyon kalıp çalışmaları

Pizzicato ve Sol El Pizzicato Tekniği

Detaşe tekniği

Legato tekniği

TEORİ- DUYUŞ -SOLFEJ

Temel müzik kavramları

Nota süre değerleri ve sus (es) değerleri

Notaların dizek üzerindeki yerlerini tanıma

Kemanın boş tel isimlerini porte üzerinde yazarak öğrenme

Keman ses aralığını incelik, kalınlık fark etme

Öğrendiği nota süre değerlerini ritmik olarak okuyabilme

T1- T5 arası yatay ve dikey aralıkları öğrenme

Değiştirici işaretleri öğrenir. (Diyez, bemol, naturel)

Nüans terimlerini öğrenir. (Piano, Mezzoforte, Forte)

TEKNİK PERFORMANS (6-12 HAFTA)

Keman ve yay tutuş geliştirme egzersizleri

Ses üretimi

Ritim ve entonasyon çalışmaları

Dinamik ve nüanslar (Forte, piano, dolce, cressendo, decressendo)

Detache Legato (2-3-4 bağlı egzersizler)

Yayı tel üzerinde durdurarak çalma (staccato tekniği)

Boş tel üzerinde yapılabilecek çift ses çalışmaları (Sol-Re, Re-La, La- Mi)

Akord yapma

Parmak güçlendirme çalışmaları

TEORİ- DUYUŞ-SOLFEJ

T1- B6 arası aralık çalışmaları

1'lik 2'lik 4'lük 8'lik 16'lık nota süre değerleri çalışmaları

Yatay ve dikey aralık

Anarmonik aralıklar

Ölçü nedir? Ölçü çizgisi nedir?

Basit ölçüleri tanır.

Senkop nedir? çeşitleri öğrenir.

TEKNİK – PERFORMANS (12-18 HAFTA)

Ton elde etmeye yönelik egzersizler

1.pozisyon parmak kalıpları, eser ve etüt

(Eserlerin piyano eşlikli olmasına özen gösterilmelidir.)

Sol Majör, Re Majör ve La majör Gam Çalışması (1 oktav)

TEORİ- DUYUŞ-SOLFEJ

Tetrakord nedir?

Ton Bilgisi (5'liler Çemberi)

Nüans terimleri

Dikte çalışmaları

Ritmik okuma çalışmaları

T1'den 8'li ye kadar olan aralık çalışmaları

Müzikte kullanılan işaretler (D.C al fine, Senyo, Coda, Dolap ve tekrar işaretleri)

TEKNİK – PERFORMANS (18-24 HAFTA)

Sol majör, La Majör (2 Oktav) ve Do Majör (1 Oktav) gam çalışması

Arpej çalışmaları (2 oktav)

3.pozisyona geçiş çalışması

1-3 pozisyon geçiş çalışmaları

Re majör gam (2 oktav) 1-3 pozisyon

Eser, etüt (Rus metot, Sassmannshaus)

TEORİ- DUYUŞ-SOLFEJ

T1'den 8'liye kadar olan aralıklardan oluşan aralık diktesi çalışmaları

Do majör, Sol majör, Fa majör, La minör solfej çalışmaları

Do majör, Sol majör, Fa majör dikte çalışmaları

Ritmik okuma çalışmaları

Akor ve arpej ile ilgili çalışmalar

Çalınan eserler üzerinde yapılan form analizi

2.3. 24 HAFTALIK KEMAN EĞİTİM ÖĞRETİM PROGRAMI MODELİ

Tablo 2. 1: Keman Eğitim Programı Hafta 1

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ - SOLFEJ (15dk)
Nota Süre Değerleri tanır. 1'lik, 2'lik, 4'lük	Yay Tutuşu nasıl olmalıdır?	Yay Tutuş Egzersizleri (Örümcek – Denge)	Keman ses aralığını incelik kalınlık fark etme
Porte (Dizek) nedir? Şekil çizerek öğrenir.	Kalem üzerinde yay tutuş egzersizi, çember hareketi	Boş bir ruloyu sol elle tutarak sağ elimizle yayı çekme, itme yay çalışması	Teori dersi içinde öğrendiği nota süre değerlerini ritmik olarak okuma
Notaların porte üzerindeki yerlerini tanır. (İlk 4 Nota)	Reçine yaya nasıl sürülmelidir?		Tek ses duyum çalışması ünison (T1) Yatay aralığı tanır (k2-B2)
Sus (es) Değerleri tanır. 1'lik, 2'lik, 4'lük	Kemanın parçalarını tanıma		

Tablo 2. 2: Keman Eğitim Programı Hafta 2

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ- SOLFEJ (15dk)
Keman boş tellerinin isimlerini porte üzerinde yazarak tanır.	Keman tutuşu nasıl olmalıdır? Yastık nasıl takılır?	Keman üzerinde boş telleri tanıma (pizz.) Pizzicato tekniği ile	Önceki hafta porte yazarak öğrendiği 1'li, K2, B2 yatay aralığı 'Na' hecesiyle çıkartmaya çalışır.
Notaların porte üzerindeki yerlerini tanır. (Son 4 nota)	Pizzicato tekniği ve Sol el Pizzicato Tekniği + nasıl yapılır?	Öğrendiği Nota süre değerleriyle 1'lik Nota (4 vuruş) 2'lik Nota (2 vuruş) 4'lük Nota (1 vuruş) Boş tel üzerinde çalışmalar yapar.	Tek ses ve 2 sestten oluşan solfej çalışması
Sus (es) Değerleri tanır. 1'lik, 2'lik, 4'lük	LCM Violin 2022-2025 Step 1, Sayfa 7 'Swapsies'	*Pizzicato her zaman tuşe üzerinden çekilmelidir, daha güzel bir ses çıkar ve daha kolay çalınır.	Çalışmalarını metronom ile yapar.

Tablo 2. 3: Keman Eğitim Programı Hafta 3

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ- SOLFEJ (15dk)
Değiştirici işaretler (Diyez) işareti çizerek tanır.	Yay egzersizleri (Kalem ile yay tutuşu çalışması)	Boş La teli üzerinde ilk önce pizzicato sonra yay ile çalış egzersizleri	K3, B3 yatay aralığı tanır, ayrı ayrı vermeye çalışır.
Değiştirici işaretler (Bemol) işareti çizerek tanır.	Keman+ Yay	Boş Re teli üzerinde ilk önce pizzicato sonra yay ile çalış egzersizleri	3 sestten oluşan aralığa uygun solfej yapar.
Değiştirici işaretler (Naturel) işareti çizerek tanır.	Ses üretimi	Boş Sol teli üzerinde ilk önce pizzicato sonra yay ile çalış egzersizleri	Muammer Sun Solfej 1, sayfa. 2
		Boş Mi teli üzerinde ilk önce pizzicato sonra yay ile çalış egzersizleri	

Tablo 2. 4: Keman Eğitim Programı Hafta 4

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ-SOLFEJ (15dk)
İlk 3 hafta öğrenilen bilgileri tespit etmek amacıyla ölçme değerlendirme yapılır. (Yazılı sınav)	Yay denge egzersizleri	Boş La teli üzerinde 1'lik, 2'lik ve 4'lük nota süre değerlerini kullanarak yay sürüş egzersizleri	T1 tek ses duyum çalışması yapar.
	Keman çalarken kullandığımız yastık aparatı nasıl takılır? - Neden yastık kullanmalıyız?	Boş Re teli üzerinde 1'lik, 2'lik ve 4'lük nota süre değerlerini kullanarak yay sürüş egzersizleri	3-4 sestten oluşan solfej çalışması yapar.
	Keman tutuşunda ayak, beden, kol pozisyonu ile ilgili esneme çalışmaları	Boş Sol teli üzerinde 1'lik, 2'lik ve 4'lük nota süre değerlerini kullanarak yay sürüş egzersizleri	K3, B3 'lü dikey aralığı tanır.
	Detache tekniği ile ilgili egzersizler	Boş Mi teli üzerinde 1'lik, 2'lik ve 4'lük nota süre değerlerini kullanarak yay sürüş egzersizleri	

Tablo 2. 5 Keman Eğitim Programı Hafta 5

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ- SOLFEJ (15dk)
Nota süre değerlerini tanır. 8'lik, 16'lık	Tellere uygulanan basınç üzerine çalışmalar	2 8'lik (İz-mir) 4 16'lık (Ge-li-bo-lu) kalıbı ile La teli üzerinde yayın ortasında çalışmalar yapar.	T4, A4 (Triton), T5 'li yatay aralığı tanır.
Nüans Terimlerini tanır. Forte, Piano, Mezzoforte	Yay kullanım hızı ile ilgili çalışmalar	2 8'lik (İz-mir) 4 16'lık (Ge-li-bo-lu) kalıbı ile Re teli üzerinde yayın ortasında çalışmalar yapar	5 sestten oluşan solfej çalışması yapar.
Ritim kalıplarını öğrenir.	Yayın teldeki kullanım noktası ile ilgili çalışmalar	2 8'lik (İz-mir) 4 16'lık (Ge-li-bo-lu) kalıbı ile Sol teli üzerinde yayın ortasında çalışmalar yapar.	K2, B2 dikey aralığı 'Na' hecesiyle vermeye çalışır. (Tekrar)
		2 8'lik (İz-mir) 4 16'lık (Ge-li-bo-lu) kalıbı ile Mi teli üzerinde yayın ortasında çalışmalar yapar.	

Tablo 2. 6. Keman Eğitim Programı Hafta 6

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ - SOLFEJ (15dk)
Nota süre değerlerini tekrar eder. 8'lik, 16'lık	Teller arası geçiş çalışmaları 2 Bağlı (Legato)	La Teli üzerinde 1. Parmak baskı çalışması	T4, A4 (Triton), T5 'li yatay aralığı tekrar eder.
Ritmik kalıpları kullanarak bedenin çeşitli bölgelerinde ayak, diz, el vb. ritmi hissetme çalışmaları yapar.	Legato (Bağlı) çalışma tekniği üzerine alıştırmalar	Re Teli üzerinde 1. Parmak baskı çalışması	4,5 sesten oluşan solfej çalışmaları yapar. (Ezber)
Nüans Terimlerini tekrar eder. Forte, Piano, Mezzoforte	1 parmak baskı çalışması	Sol Teli üzerinde 1. Parmak baskı çalışması	K3-B3 aralık dikey aralığı duyum çalışması yapar.
		Mi Teli üzerinde 1. Parmak baskı çalışması	

Tablo 2. 7: Keman Eğitim Programı Hafta 7

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ-SOLFEJ (15dk)
Dinamik ve Nüans Terimlerini öğrenir.	Keman ve yay tutuş geliştirme egzersizleri	Ritim ve Entonasyon üzerine yazılmış küçük alıştırma	T1 -T5 arası bütün aralıkları tekrar eder. - Aralıkları şarkılarla eşleştirir.
Adagio, Andante, Largo, Moderato, Allegro, Presto	Entonasyon ses üretimi çalışmaları	Kökte yarım kıl ile başlamak	5 sestten oluşan solfej çalışmaları yapar. (Ezber)
		*Sassmannshaus violin book volume 1 Sayfa.25	Öğrendiği nota süre değerlerini pekiştirmek amacıyla ritmik okuma çalışması yapar.

Tablo 2. 8: Keman Eğitim Programı Hafta 8

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ-SOLFEJ (15dk)
Nüans Terimlerini öğrenir. Pianosimo, Piano, Mezzoforte, Forte, Fortesimo	Detache tekniği geliştirme egzersizleri	Detache ve legato tekniği içeren küçük alıştırma	T1, K2, B2, K3, B3, T4, A4, T5 dikey aralıklarından sınav olur.
Müzikteki tempo terimlerini öğrenir. Largo, Adagio, Andante, Moderato, Allegro	Legato tekniği geliştirme egzersizleri	* Sassmannshaus violin book volume 1 Sayfa.26	5 sestten oluşan solfej sınavı olur.
			*4.hafta Teori sınavı 8.hafta duyuş, solfej sınavı

Tablo 2. 9: Keman Eğitim Programı Hafta 9

TEORİ (15dk)	TEKNİK (15dk)	PERFORMANS (15dk)	DUYUŞ- SOLFEJ (15dk)
Müzikteki nüans terimlerini tekrar eder. Pianissimo, Piano, Mezzoforte, Forte, Fortissimo	Detache ve Legato (2-3-4) bağlı ve ayrı egzersizler öğrenir.	Tüm tellerde 2. Parmak çalışmaları yapar.	K6- B6' lı aralığı yatay olarak tanır.
Müzikteki ifade terimlerini öğrenir. Dolce, Espressivo, Risoluto, Cantabile		2. Parmak kullanımı içeren küçük parça çalışır.	K6 ve B6' lı aralığı içeren solfej çalışmaları yapar.
		*Sassmannshaus violin book volume 1 Sayfa.27-28	Öğrendiği nota süre değerlerini içeren ritmik okuma yapar.

Tablo 2. 10: Keman Eğitim Programı Hafta 10

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUM- SOLFEJ
Müzikte ölçü, ölçü çizgisi konularını öğrenir.	Detache ve Legato (2-3-4) bağlı ve ayrı egzersizler öğrenir	Tüm tellerde 2. Parmak çalışmaları yapar.	K6- B6' lı aralığı yatay olarak tekrar eder.
Basit ölçüleri tanır. 2/4, 3/4, 4/4		2. Parmak kullanımı içeren küçük parça çalışır.	K6 ve B6' lı aralığı içeren ezber solfej çalışmalarını seslendirir.
Öğrendiği basit ölçülerden alıştırımlar yazar.		*Sassmannshaus violin book volume 1 sayfa.29-30-31	Öğrendiği nota süre değerlerini içeren ritmik okumalarını tekrar eder.

Tablo 2. 11: Keman Eğitim Programı Hafta 11

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUM-SOLFEJ
Müzikte senkop konusunu öğrenir.	Staccato nedir?	Tüm tellerde 3. Parmak baskı çalışmaları yapar.	T1, K2, B2, K3, B3, T4, A4, T5, K6, B6 Dikey aralıklardan duyum çalışması yapar.
Düzenli düzensiz senkop çeşitlerini tanır.	Staccato tekniği Nasıl yapılır? Öğrenir.	3.Parmak kullanımı içeren küçük parça çalışır.	B6 lı aralığı içeren solfej parçaları okur.
		*Sassmannshaus violin book volume 1 sayfa.35-36	Haftalık ritmik okuma çalışmalarını yapar.

Tablo 2. 12: Keman Eğitim Programı Hafta 12

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
Anarmonik nedir?	Akort nasıl yapılacağını öğrenir.	Tüm tellerde 3. Parmak çalışmalarını içeren alıştırmalar yapar. *Sassmannshaus violin book volume 1 sayfa.37	T1 den başlayıp B6'ya kadar olan bütün yatay ve dikey aralıkları tekrar eder.
Anarmonik aralıkları öğrenir.	Çift ses nasıl çalınma ve yay basıncı nasıl olmalı öğrenir.	Detache, Legato, Staccato tekniği içeren etüt çalar.	Ezber solfej ödevlerini seslendirir.
		Boş tel üzerinde yapılabilecek çift ses çalışmaları yapar.	Haftalık ritmik okuma çalışmalarını yapar.

Tablo 2. 13: Keman Eğitim Programı Hafta 13

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
Tetracord öğrenir.	Re majör gam 1. Pozisyon parmak kalıplarını öğrenir.	*Sassmannshaus violin book volüme 1 sayfa.38-39	K7, B7 ve 8'li yatay dikey aralığı tanır.
Majör Tetracord Minör Tetracord	Re majör gam üzerindeki 2 bağlı 2 ayrı Legato ve Detaşe yay egzersizleri yapar.	Çalma çalışmalarının metronom ile sürdürür.	Haftalık ritmik okuma çalışmalarını yapar.
Alıştırımlar yaparak öğrenir.		LCM Violin 2022-2025 Step 1, Sayfa 10 'twingle twingle Variation.	7 sestten oluşan solfej çalışmaları yapar.

Tablo 2. 14 Keman Eğitim Programı Hafta 14

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
Phrygian tetracord Armonik tetracord Alıştırımlar yaparak öğrenir.	Re majör tuşe kalıbını öğrenmek amacıyla etüt çalışması yapar.	Re majör tonda parça öğrenir. 'Jingle Bells'	K7, B7 ve 8'li yatay dikey aralığı tekrar eder.
	GAM: Scales in First Position For Violin s.10	Parçalar piyano eşlikli çalınacaktır.	7 sestten oluşan solfej çalışmaları yapar.
		*Sassmannshaus violin book volume 1 sayfa.40	Haftalık ritmik okuma ödevlerini seslendirir.

Tablo 2. 15: Keman Eğitim Programı Hafta 15

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
Ton Kavramı, dizi Nedir? öğrenir.	La Majör tuşe kalıbını öğrenir.	1.pozisyon La majör Gam öğrenir.	T1,k2,B2, k3,B3,T4,A4, T5, k6, B6, k7, B7, 8’li aralıklardan duyum çalışması yapar.
Majör Kalıp (2T1Y3T1Y)	Pizzicato, Detaşe, Legato	Gam üzerinde 2 bağlı 2 ayrı çalışmalar yapar.	8 sestem oluşan solfej çalışmaları yapar.
	Gam: Scales in First Position For Violin s.14	Sassmannshaus violin book volume 1 sayfa.38-39	Haftalık ritmik okuma ödevlerini seslendirir.

Tablo 2. 16: Keman Eğitim Programı Hafta 16

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
Ton kavramı, dizi nedir?	La Majör tuşe kalıbını pekiştirmek amacıyla etüt çalışmaları yapılır.	La majör tonda parça öğrenir. Parçalar piyano eşlikli çalınacaktır.	T1, K2, B2, K3, B3, T4, A4, T5, K6, B6, K7, B7 ve 8’li Dikey aralıklardan duyum çalışması yapar.
Minör kalıp (1T1Y2T1Y2T)	Detaşe, legato ve staccato yay tekniklerini etüt üzerinde kullanır.	*Sassmannshaus violin book volüme 1 sayfa.48	8 sestem oluşan solfej çalışmaları yapar.
		Suzuki Violin School Violin Part Volume 1, ‘twinkle twinkle little star’	Haftalık ritmik okuma ödevlerini seslendirir.

Tablo 2. 17: Keman Eğitim Programı Hafta 17

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
Müzikte kullanılan işaretleri öğrenir.	Sol majör Gam (1 Oktav) 2 bağlı, 2 ayrı çalışmalar yapar.	*Sassmannshaus violin book volume 1 sayfa.38-39	T1, K2, B2 aralıklardan dikte çalışmalarına başlar.
Senyo, Coda, Dolap ve Tekrar işareti, D.C al Fine	2.Parmak genelde açık olur yani mi-fa # gibi 3. Parmak daha güçsüz olduğu için genelde yan yana kullanılır.	Çalma çalışmalarının metronom ile sürdürür.	8 sestten oluşan solfej çalışmaları yapar.
Nüans terimleri	Gam: Scales in First Position For Violin s.6		Haftalık ritmik okuma ödevlerini seslendirir.

Tablo 2. 18: Keman Eğitim Programı Hafta 18

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ - SOLFEJ
Müzikte kullanılan işaretleri öğrenir.	Sol Majör baskı yerlerinin pekişmesi için gam üzerinde yay teknik çalışmaları yapar.	Sol Majör tonda parça öğrenir.	T1, K2, B2 aralıklardan oluşan aralık diktesi çalışmalarına başlar.
Senyo, Coda, Dolap ve Tekrar işareti, D.C al Fine	Gam: Scales in First Position For Violin s.6	Çalma çalışmalarının metronom ile sürdürür.	8 sestten oluşan solfej çalışmaları yapar.
Nüans terimleri		Sassmannshaus violin book volüme 1 sayfa. 49 (Old Mac Donald)	Haftalık ritmik okuma ödevlerini seslendirir.

Tablo 2. 19: Keman Eğitim Programı Hafta 19

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ-DİKTE
Do majör ve Sol majör diziye tanır.	Do majör Gam ve arpej (1 Oktav) çalışmaları	*Sassmannshaus violin book volüme 2 sayfa.5-6-7.	Sol majör tonda solfej çalışmaları yapar.
Ton bulma egzersizleri yapar.	2 bağlı, 4 bağlı, 2 bağlı 2 ayrı yay teknik çalışmaları	Fortunatov music School No.2-4.	2' li aralıklardan oluşan aralık diktesi çalışması yapar.
		Hohmann Practical Violin Method Book.1 No. 36.	Ritmik okuma ve kısa ezgi tekrarları çalışması yapar.

Tablo 2. 20: Keman Eğitim Programı Hafta 20

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	SOLFEJ – DUYUŞ-DİKTE
Akor ve arpej çalışmaları	Sol majör gam (2 oktav) ve arpej çalışmaları	Suzuki Violin School Violin Part Volume 1, S.20. “Allegro”	Sol majör tonda solfej çalışmaları yapar.
Akor nedir? Nasıl yazılır.	2 bağlı, 4 bağlı, 2 bağlı 2 ayrı yay teknik çalışmaları	*Sassmannshaus Violin Book Volüme 2 S.17-18.	2'li aralıklardan oluşan aralık diktesi çalışması yapar.
Arpej nedir? Nasıl yazılır.		Fortunatov music School No.6-7.	Ritmik okuma ve kısa ezgi tekrarları çalışması yapar.

Tablo 2. 21: Keman Eğitim Programı Hafta 21

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	SOLFEJ-DİKTE
Fa majör diziyi tanır. (1 Bemollü ton)	La majör gam ve arpej çalışmaları	Suzuki Violin School Violin Part Volume 1, S.20-21 “PerpetualMotion”	Fa majör tonda solfej çalışmaları yapar.
Fa majör diziyi dizek üzerinde yazarak çalışmalar yapar.	2 bağlı, 4 bağlı, 2 bağlı 2 ayrı yay teknik çalışmaları	*Sassmannshaus violin book volüme 2 sayfa.33-34.	3’lü aralıklardan oluşan aralık diktesi yazar.
		Hohmann Practical Violin Method Book.1 No.43	Ritmik okuma ve ezgi tekrarı çalışması yapar.

Tablo 2. 22: Keman Eğitim Programı Hafta 22

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ-SOLFEJ
La Minör diziyi tanır.	Re majör gam ve arpej çalışmaları (2 oktav)	Fortunatov Music School No.8-9.	La minör tonda solfej çalışmaları yapar.
Minör kalıbı dizek üzerinde gösteren alıştırımlar yapar.	2 bağlı, 4 bağlı 2 bağlı 2 ayrı yay teknik çalışmaları	Sassmannshaus violin book volüme 2 sayfa.22-23.	4’lü aralıklardan oluşan aralık diktesi yazar.
		Belirli gün ve haftalar için okul şarkısı öğrenir. 23 Nisan (Sanki her tarafta). Re Majör	Ritmik okuma ve ezgi tekrarı çalışması yapar.

Tablo 2. 23: Keman Eğitim Programı Hafta 23

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	SOLFEJ-DİKTE
Çalınan eser ya da etüt üzerindeki değiştirici işaretleri fark eder, tonu belirler.	La Majör Gam ve Arpej (2 Oktav)	Fortunatov Musıc School No.16	Fa Majör tonda solfej çalışmalarını yapar.
Çalıştığı eser üzerinde form analizi yapar.	2 bağlı, 4 bağlı, 2 bağlı 2 ayrı yay teknik çalışmaları yapar.	*Sassmannshaus violin book volüme 2 sayfa 34.	3' lü aralıklardan oluşan aralık diktesi yazar.
		Hohmann Practical Violin Method Book.1 No.49	Ritmik okuma ve ezgi tekrarı çalışması yapar.

Tablo 2. 24: Keman Eğitim Programı Hafta 24

TEORİ	TEKNİK	PERFORMANS	DUYUŞ – SOLFEJ
La minör diziyi tanır.	1-3 pozisyon geçiş çalışmaları (Baş parmak geçiş sırasında rahat olmalıdır.)	Hohmann Practical Violin Method Book.1 No. 49.	La minör tonda solfej çalışmaları yapar.
Minör diziler 3'e ayrılır. Doğal, Armonik ve melodik	Re majör gam ve arpej çalışmaları	Fortunatov musıc School No.18	4'lü aralıklardan oluşan aralık diktesi yazar.
Doğal, armonik ve melodik aralıkları dizeler üzerinde yazarak çalışmalar yapar.	2 bağlı, 4 bağlı, 2 bağlı 2 ayrı yay teknik çalışmaları	Belirli gün ve haftalar için okul şarkısı öğrenir. (El ele verelim).	Ritmik okuma ve ezgi tekrarı çalışması yapar.

BÖLÜM 3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, verilerin toplanması ve verilerin çözümlemesi yöntemlerinin neler olduğu açıklanmıştır.

3.1.ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışma, derleme niteliğinde olup betimsel bir araştırmadır. Araştırma da literatüre dayalı taraması tekniği ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma durum saptaması niteliğindedir. Yapılan görüşme soruları ile desteklenmiştir.

3.2. VERİLERİN TOPLANMASI

Nitel araştırmalarda en çok kullanılan tekniklerden biri görüşme(mülakat) tekniğidir. Görüşme tekniği insanların düşündüklerini, tutum duygu ve hislerinin neler olduğunu ortaya çıkaran veri toplama aracıdır.⁵⁵

Araştırma verilerinin elde edilmesi için; literatür taraması ve görüşme tekniği nitel veri toplama yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırma problemi cümlesiyle ile dolaylı ya da doğrudan ilgili olabilecek ve ulaşılabilecek dergiler, makaleler, tezler ve yazılı kaynaklar taranmıştır.

Bu araştırma da görüşme tekniği olarak “Görüşme Sorusu” kullanılmıştır. Görüşme soruları, araştırmacı tarafından alanında uzman kişilerden görüş ve öneriler alınarak verilerin toplanması için hazırlanmıştır.

Hazırlanan görüşme soruları keman alanında Uzman Prof., Dr., Doç., Öğretim Görevlisi, Araştırma Görevlisi, Keman Sanatçısı, Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerine uygulanmıştır.

Elde edilen görüşme sonucunda yapılan ses kayıtları ve online video görüşmeleri kişilerin onayı doğrultusunda olduğu gibi yazıya aktarılmıştır.

⁵⁵ Durmuş Ekiz, “Bilimsel Araştırma Yöntemleri” Anı Yayıncılık, Ankara, Türkiye, s.69-70.

3.1.1 Görüşme Soruları

- 1-Sizce profesyonel keman eğitimine başlangıç yaşı kaç olmalıdır?
- 2-Sizce iyi bir keman öğrencisinde bulunması gereken başlıca nitelikler nelerdir?
Örneğin Fiziksel- müzikalite, işitme, yetenek gibi
- 3-Müzikal gelişimi ve kulak gelişimi açısından öğrenciye hangi tarz müzikler dinletilmelidir?
- 4- Keman çalmaya başlamadan önce öğrencinin müzikal gelişimi açısından farklı bir enstrüman çalması yararlı olur mu?
- 5-Ülkemizdeki keman eğitiminde her öğrenci eşit şartlarda mı eğitim alıyor?
- 6-Keman eğitiminin müziksel işitme dersleri ile paralel gitmesi öğrencinin gelişimi açısından yararlı mıdır?
- 7- Keman eğitiminin, müzik teori dersleri ile paralel gitmesi öğrencinin gelişimi açısından yararlı mıdır?
- 8-Keman eğitiminde kullanılan metotlar yeterli midir?
- 9-Keman eğitiminde her öğrenci için farklı metot kullanılmalı mıdır?
- 10-Herkesin farklı metot kullandığı eğitim sisteminde öğretmen, öğrenciye metot seçerken ne kadar ilerleyebileceği öngörüsüne sahip midir?
- 11-Keman eğitiminde hangi ekolü kullanıyorsunuz?
- 12- Başlangıç keman eğitiminde Parmak kılavuzu ve Yay tutma Aparatı kullanılmalı mıdır?
- 13- Akort yaptırmak ne zaman öğretilmelidir?
- 14-Keman eğitiminde 1. Pozisyon da ilk olarak hangi gamlar çaldırılmalıdır?
- 15- Keman Eğitiminde kullandığınız 3 kaynak nedir?

BÖLÜM 4. BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. GÖRÜŞME YORUMLARI

1-Sizce profesyonel keman eğitime başlangıç yaşı kaç olmalıdır?

Prof. Dr. Özgül GÖK: 4-6 yaş uygundur.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEINSTEIN: Bence 6 yaş keman çalmaya başlamak için uygundur.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Kemanla mümkün olduğu kadar küçük yaşta tanıştırmakta fayda var gibi görünüyor. 4-5 yaş uygundur.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: İlkokula başladığı yaş(7) olmalıdır. Okuma yazma ile birlikte notayı öğrenmesi lazım. Hatta ben 8 yaş olması gerektiğini düşünüyorum.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Ne kadar erken başlanırsa o kadar iyi olur. 7 yaş uygundur.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Profesyonel keman eğitiminde başlangıç yaşı 6, en geç 11 olmalıdır.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: 5 yaşından itibaren başlanabilir.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Minimum 3,4 yaş oyunlarla keman eğitime başlangıç için uygundur. Erken yaşta keman eğitime başlamak kesinlikle avantaj sağlar.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: 5 yaş uygundur.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Aslında yurt dışındaki eğitimleri baza alırsak çok çok erken yaşta fakat Türkiye’de çocuğun psikolojik durumunu göz önüne alırsak 6,7 yaş diye düşünüyorum.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: 7-8 yaş uygundur.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Tabi ki çocuğa göre değişiyor. Çok yetenekli çocuklar 5 yaşında da başlıyor ama 7 yaş benim için ideal.

Yonca SÜLÜN: Bu çocuktan çocuğa değişir. Ben 6 yaştan önce başlanmasını çok tavsiye etmiyorum. 6 yaş öncesi için müzik öncesi eğitim daha faydalı olur diye düşünüyorum.

Mesut ÇAŞKA: Bu ülkeden ülkeye değişen bir durum onlarda var olan toplumsal disiplin bizde olmadığı için bu yaşların bizde tehlikeli olabilir. Okuma yazma ile birlikte olması gerektiğini düşünüyorum. Benim gözlemlerim bu yöndedir.

Semra FAYEZ: Ben ilk 3 yaş denedim olabiliyor ama olağanüstü zorluyor. Ancak dedim annesi müzik öğretmeni olanlar 3 yaş olmalı, 4 yaşla başlıyorum o yüzden.

Arzu USLU: Çok yetenekli öğrenciler ile erken yaşta başlanması gerektiğini düşünüyorum. 5-6 yaş başlangıç için uygundur.

Serdar YAYLA: 4 yaş başlangıç için uygundur.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Bence profesyonellik olarak düşünüldüğünde oyunlarla müziği ve kemanı tanıma adına 4 yaşın başlangıç için uygun olduğunu düşünüyorum.

Gülbahar KOÇ: Çocuğun kas yapısının uygun olması, çocuğun zevk ile öğrenmesi ve bilinçli olması açısından 7-8 yaşında başlanmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: 5-6 yaşında başlaması uygundur.

2-Sizce iyi bir keman öğrencisinde bulunması gereken başlıca nitelikler nelerdir?

Örneğin Fiziksel- Müzikalite, İşitme, Yetenek gibi

Prof. Dr. Özgül GÖK: Yetenek (İyi bir müziksel işitme becerisi), İstek (Enstrüman sevgisi), Disiplin, Sabır, Azim.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Bahsettiğiniz tüm değerler ile müziğe karşı merak ve tutku önemli. Bunun yanı sıra tekrarlı çalışmaya sabır gösterebilecek bir karakterde olması, çalışma süresince yerinde sabit durabilme becerisi epey kolaylık sağlayacaktır.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Müzik kulağının olması ve bir şekilde geliştirilmesi gerekiyor, bunun yanı sıra fiziksel bazı özellikler tabi ki çok önemli. Ama bence her şeyden önce sabır, çalışma azmi olmalı bunun önüne geçmiş bir özellik ben görmüyorum. Sabır, çalışma azmi olan ve bunu içselleştirip hayat şekli haline getiren muhakkak bir yere varıyor. Çalışmak çok önemli 1. Sırada.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Keman öğrenimi zaten çok komplike. Görselliğinin iyi olması, kulağının iyi olması, kalbinin (duygularının) çok güçlü hislerinin kuvvetli olması bu üç unsur olursa ancak keman eğitiminde başarılı olur.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Yetenek (işitme), fiziksel olarak esnek olması, disiplinli çalışma ve ailenin desteği çok önemli diye düşünüyorum.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Bir keman öğrencisinde fiziksel yatkınlık, kavrama gücünün yüksek olması ve belli bir disiplin içinde çalışabilmesi en önemli gerekliliklerindendir.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Yetenekli, akıllı, dikkatli, sebatlı, disiplinli ve özgüvenli olmalıdır.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: En önemlisi bence müzik kulağı, yetenek de geliştirebilir. %99 çalışmak yetenek %1 derler. Fiziksel özellikler açısından öğrencileri kalıplara sokmanın doğru olmadığını düşünüyorum. Parmaklarının kısa olmasının çok önemi yoktur. Esnek el yapısının olması yarar sağlar.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: İşitme, el ve kol yapısı, yetenek, istek.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Fiziksel yapı, işitme (iyi bir kulak), kas becerisi hareketleri (psikomotor becerisi), psikolojik olarak hazır olması, çocuk sosyal ve girişken olması.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Öncelikle çok iyi bir işitsel kulağa sahip olmalıdır. Bu bizim işimizi kolaylaştırır. 2. Olarak teknik açıdan fiziksel olarak zorlayacak eksiklerin olmamasını tercih ederiz. Serçe parmağının uzun olması öğrencinin işini kolaylaştırır. Bunun dışında küçük yaştan itibaren klasik batı müziği dinleme alışkanlığına sahip olursa müzikal açıdan harika bir gelişime sahip olacaktır.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Kulak (işitme), fiziksel yatkınlık gerisi halledilebilir.

Yonca SÜLÜN: İnce motor becerilerinin gelişmiş olması, müzik kulağının olması ve çalışma disiplini olması gerektiğini düşünüyorum.

Mesut ÇAŞKA: Fiziksel, işitme, yetenek, müzikalite hepsi bulunmalıdır. İşitsel yetenek işin başlangıcı olduğu için ön planda olmalıdır. Daha sonra müzikalite gelmelidir. Fiziksel yapısına enstrüman çalmasına engel olacak bir anormallik olmadığı sürece çok fazla önem vermiyorum.

Semra FAYEZ: Biz Suzuki eğitimi verdiğimiz için Suzuki yeteneği kabul etmiyor. Profesyonel bakmıyor içinden profesyoneller de çıkacak ama herkes keman çalmalı diyor. Bizde Suzuki felsefesine katılıyoruz herhangi bir özellik aramıyoruz. Her çocuk iyiyi hakkeder, her çocuk keman çalmalıdır diye düşünüyoruz.

Arzu USLU: İşitme yeteneği, Fiziksel uygunluk, müzikalite hepsi sırasıyla bulunmalıdır.

Serdar YAYLA: İlk olarak yetenek aranmalıdır.

Tuğba TEKİN ATAĞ: İşitme, müzikal algı ve el becerisinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Gölbahar KOÇ: Sabır, süreklilik, çalışma azmi, iç disiplin. Sevmesi ve sabırlı olması çok önemli diye düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Hepsi bulunmalıdır.

3-Müzikal gelişimi ve kulak gelişimi açısından öğrenciye hangi tarz müzikler dinletilmelidir?

Prof. Dr. Özgöl GÖK: Klasik Batı Müziği Klasik ve Barok Dönem bestecilerinin eserlerinin dinletilmesi müziksel işitme, müzik teorisi ve form bilgisi algılama, şarkılama cümleme artikülasyon, süslemeler vb. stilistik konularda öğrencinin müzikalite ve kulak gelişimini arttıracaktır.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Her birey için çeşitli fakat kaliteli müzik dinlemek her zaman önemli. Çok sesli müziğin dinlenmesi klasik keman eğitimi alacak enstrümacılar için kolaylık sağlayacaktır.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Çok sesli müzikle tanıştırılmalı, mümkün olduğu kadar küçük yaştan itibaren (çocuğu çok sıkmadan) konserlere götürülmelidir. Barok, Klasik Dönem eski enstrümanlarının ön planda olduğu müzikler ve koro müzikleri dinletilmelidir.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Küçük yaşta ise çocuk şarkıları dinletilebilir. Herkes kendine yakın olan müziği dinlemelidir. Kim neyi seviyorsa onu dinlediği zaman kulağı gelişir. Kendi melodilerimizi dinlersek çok daha yararlı olur. Kulağımızın alışmadığı müziklerle kulağımızın gelişeceğine inanmıyorum. O ancak belirli bir yaştan sonra olabilir.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Klasik müzik dinletilmesini arzularız. Konserlere götürülebilir. (Mozart ya da Vivaldi gibi çok ağır olmayan eserleri olmamak şartıyla). Çocuklara yönelik Prokofiev'in Peter ve Kurt eserlerinden örnekler dinletilebilir.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Bir çocuk yetişirken halk türkülerinde derlenmiş çocuk şarkıları başta olmak üzere çocuklar için bestelenmiş klasik eserleri de dinleyerek gelişimini sağlamalıdır.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Bir keman öğrencisinin öncelikle keman repertuarının en önemli konçertolarını ve sonatlarını iyi icracılardan dinlemesi ve tanınması önemlidir.

Daha sonra oda müziği eserleri, triolar, kuartetler, oda orkestrası ve senfonik yapıtların yine iyi orkestralar ve oda müziği grupları tarafından icralarının dinlenmesi ve öğrenilmesi genel müzik kültürü ve müzikal anlayışın gelişmesi için önemlidir.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Yaşadığı kente göre küçük yaştan itibaren kulak gelişimi açısından mutlaka klasik müzik konserlerine gidilmeli, klasik müzik dinletilmelidir. Müzikal bilinç ve kulak gelişimi için öğrencinin kaliteli müzik ile desteklenmesi çok önemli. Benim bu konudaki ilk tercihim klasik batı müziği. Fakat her klasik batı müziği kalitelidir demek imkânsız. Bu noktada öğrencileri doğru icralara ve kayıtlara yönlendirmek ayrıca önem taşıyor.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Klasik batı müziği dinletilebilir.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Öncelikli olarak çok sesli müzik klasik müzik. Yapılan bir araştırmaya göre genlerden çok ailede ve etrafında müzik duyan çocukların kulakları geliştirmiş. Radyo’da halk müziği, sanat müziği, pop müzik olsun çocuğun nota duyması çok önemli diye düşünüyorum.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Klasik dönem bestesi olan Mozart’ın Konçertoları, Sonatları dinletilerek başlanmalıdır. Birtakım araştırmalar da var Anne karnından itibaren dinletilen klasik müziğin çocukların zekâ gelişime çok etkisi olduğu yönünde, Klasik batı müziği dinletilmesi bence çok uygundur.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Her türlü müzik dinletilmelidir. Çok sesli ve tonal müziklerin özellikle çocuk şarkılarının kulak gelişiminde faydalı olduğunu düşünüyorum.

Yonca SÜLÜN: Bir kere çaldığı eseri dinletmek çok önemli, çocuk çıkardığı sesle doğruluk oranını karşılaştırdığını düşünüyorum. İlla klasik müzik dinlesin taraftarı değilim bütün müzikleri dinleyebilir. Önemli olan severek dinlemesi.

Mesut ÇAŞKA: Ben oğluma anne karnındayken Dmitri Şostakoviç ve Sergey Prokofiyev dinletmeye başladım. Bizim öğrendiğimiz gibi Barok Dönemle başlayıp Klasikle devam etmek sonra Romantik döneme geçmek gibi bir sıra izlemeye gerek yoktur. Günümüz dünyasında çağımıza en yakın müzikle başlanması çocuklar açısından daha ilgi çekici olabilir.

Semra FAYEZ: Fazıl Say’ın Mozart çeşitlemelerini dinletiyorum. Küçük çocuklara Mozart dinletilmesini önerebilirim.

Arzu USLU: Müzikal gelişimi ve kulak gelişimi için klasik müzik başta olmak üzere çok sesli düzenlenmiş Türk Müziği ya da başka medeniyetlerin müzikleri de dinletilmelidir.

Serdar YAYLA: Müziği anlamaya başladıktan sonra klasik müzik sırasıyla dinletilmelidir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Klasik müzik dinletilmelidir. Öğrenmede ve yaratıcılık geliştirmede de olumlu etkisi bilimsel çalışmalarla kanıtlanmıştır.

Gülbahar KOÇ: Halk müziği, klasik müzik bütün müzik türleri dinletilmelidir.

Eda ÇAVDAROĞLU: Batı müziğinden değerlendirirsek kanonlar ve çok sesli duyabilecekleri eserler önerilebilir.

4- Keman çalmaya başlamadan önce öğrencinin müzikal gelişimi açısından farklı bir enstrüman çalması yararlı olur mu?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Profesyonel başlangıç söz konusu ise, farklı bir enstrüman çalmanın müzikal gelişime etkisi olduğunu düşünmüyorum.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Enstrüman çalmasa da öncesinde solfej, koro Music together ya da orff öğretisi ile müziğe ilk adımı atması büyük kolaylık ve hazırlık olabilir. Yine de başarı için şart olduğu kanıtlanmış değil.

Prof. Çiğdem İYİCİL: İlla diye bir şey yok tabi ki fakat piyano ile başlaması kulak gelişimi açısından yarar sağlayacaktır.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Çocuk korosuna gitmesi müzikal yönünün gelişimi açısından çok fayda sağlar. Çünkü çocuk bu sayede müziğin içindeki cümlelerin nerede başlayacağını nerede biteceğini hissediyor ve kulağı gelişiyor. Ya da kesinlikle piyano çalmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Kesin çaldırılmalıdır diyemeyiz fakat öncesinde bir enstrüman çalması kulak gelişimi açısından yararlı olabilir.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Keman çalmadan önce herhangi bir enstrüman çalmasının tek başına ve kesin olarak çok yararlı olacağını düşünmüyorum. Doğru müzikler dinlemesi, şarkı söylemesi ve hatta dans etmesi de çocukların müzikal gelişimine katkı sağlar.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Piyano çalmanın yararlı olduğunu düşünüyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Kulağın sesleri öğrenmesi ve entonasyonu desteklemesi açısından piyano ile başlamasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Olabilir.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Piyanoyla başlaması müzikal gelişimi ve psikomotor gelişimi açısından çok yararlı diye düşünüyorum.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Bence bütün enstrümanlar için geçerli bu, piyanoyla başlangıç güzel olur. Piyano temelli başlangıçlar özellikle entonasyonun gelişimi açısından da çok destekleyici oluyor. Çünkü Tampere sistem olduğu için her şey net, piyanoyla başlangıç yapan öğrencilerin çok ileri seviyeye geldiğini görüyoruz.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Kulak (Müziksel işitme) gelişimi için piyano çalmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Yonca SÜLÜN: Koroda şarkı söylemesi gerçekten çok geliştirici diye düşünüyorum.

Mesut ÇAŞKA: Ben kemandan önce çocuğun başka bir enstrüman çalması gerektiğine inanmıyorum. Çocuğun olabildiğince kendi isteğiyle bir şeyler öğrenmesi gerektiğini düşünüyorum. Kemanla birlikte işitme duygusu gelişebilir bir şey, zaten keman çalabilmesi için belli düzeyde bir işitmeye sahip olması lazım.

Semra FAYEZ: Her çocuğun mutlaka piyanoda öğrenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Arzu USLU: Evet faydalı olur. Bu enstrüman piyano olmalıdır. Piyanodaki temel müzik bilgisini aldıktan sonra başka bir enstrüman çalması çok daha yararlı olacaktır.

Serdar YAYLA: Melodileri yalın halde değil, çok sesli duyması açısından piyano çalmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Piyanonun her zaman temel bir çalgı olduğunu düşünüyorum. Bir müzik aleti çalmada çabuk dönüt verdiğini düşündüğüm için başlangıçta çalınmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Gülbahar KOÇ: Bence piyano çalmalı. Piyano temeldir notaları okuyan, çözen ve duyan kişi başka enstrümana geçtiğinde daha rahat ediyor ve hazır oluyor. Bence müziğe başlayan herkes piyano çalarak başlamalı diye düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Müzik kulağının gelişimi açısından kesinlikle piyano ile başlaması yararlı olur.

5-Ülkemizdeki keman eğitiminde her öğrenci eşit şartlarda mı eğitim alıyor?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Maalesef hayır. Eğitim kurumunun fiziksel ve maddi yetersizlikleri müfredat farklılıkları öğretim elemanı yetersizliği, öğrenci toplulukları yetersizliği iyi bir enstrümana sahip olamama, yaşadığı şehirdeki müzik ve sanat etkinliklerinin yetersizliği, yurt içi/ yurt dışı Master Class (Ustalık sınıfı) veya workshop

(atölye çalışması) gibi ekstra eğitimlere ulaşamaması gibi sebeplerden öğrencilerin eşit olmayan şartlarda eğitim almasına neden olduğu kanısındayım.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Bana göre bireysel bir eğitim olması sebebiyle gerek dünyada gerek ülkemizde her kemancı farklı eğitim alır.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Bazı çocukların ne kadar yetenekli olduğunu asla göremiyoruz. Maalesef hayır.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Eğitimin dünyanın hiçbir yerinde eşit olduğunu düşünmüyorum. Hocaya göre değişmektedir. Türkiye’de sen hocanı bulursun o zaman çok mutlu ve başarılı olursun.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Çok iyi okullarımız ve eğitimcilerimiz var, müfredatlar aşağı yukarı aynı gibi görünse de eşit değil. Fiziki şartlarımız daha iyi olabilir.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Hayır maalesef. Ülkemizde böyle bir sistem bulunmamaktadır.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Elbette bu kadar çeşitli müzik okulu ve hoca varken şartların eşit olduğunu kabul etmek mümkün olamaz diye düşünüyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Köklü kurumlarda konservatuarlara baktığımızda 4 yıllık da konservatuar var ilköğretim seviyesinde alan konservatuarlar da var arada uçurum oluyor bir yerde 12 yıllık eğitim alan öğrenci var bir yerde 4 yıllık eğitim alan öğrenci var. Bir de yaşanan şehire göre değiştiğini düşünüyorum. O yüzden maalesef eşit olmadığını düşünüyorum.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Maalesef hayır.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Maalesef hayır keşke eşit olsa. Ülkemizde bazı okullarda müzik öğretmeni bile yok, iyi yetişmiş müzik öğretmeni olmalı ki çocukları müziğe yönlendirebilesin.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Müzik kurslarında yapılan eğitimi doğru bulmuyorum. Konservatuarlarda alınan eğitimin kendi içinde eşit şartlarda olduğunu düşünüyorum.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Maalesef alamıyor. Çünkü ülkemizdeki keman eğitiminin bir standardı yok, sadece müfredat belirleniyor ve belirlenen bu müfredat aslında bir kemancının keman eğitimi alması değil keman çalmayı öğrenmesine yönelik yani nota çalmakla ilgili. Mesela doğaçlama dersi yok bu yüzden notaya bağlı kalınıyor. Hocaların bile bir standardı yok, olmalı bence diye düşünüyorum.

Yonca SÜLÜN: Maalesef hayır.

Mesut ÇAŞKA: Ülkemizde eğitimin hiçbir alanında fırsat eşitliği bulunmamaktadır.

Semra FAYEZ: Tabi ki eşit değil o yüzden projeler başlattık. Derneklerde çalıştırdığım öğrencilerim var. Eşit olabilir evet öğretmenler sayesinde.

Arzu USLU: Kesinlikle eşit olmadığını düşünüyorum. Ama kesinlikle bir standardı olmalıdır.

Serdar YAYLA: Belki ortak çalınabilen keman eserleri var fakat eğitimde herkes eşit değil.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Bir okulda bile aynı branşta olan 2 öğretmenin farklılıkları olabiliyor. Bu da ortaya çıkan performansın düşüklüğüne sebep olabilir. İyi çalmanın dışında aktarımında önemli olduğunu düşünüyorum. İyi bir eğitimci olarak kafamızda tasarlırsak eğer iyi aktaran bir öğretmenle çok daha standardı yüksek bir düzeye gelinebilir diye düşünüyorum. Keşke öyle olsa.

Gülbahar KOÇ: Maalesef hayır. Keşke bir standart olsa birlikte hareket etsek bütün güzel sanatlar lisesi olarak bölge bölge orkestralar kurulsa konserler verilse güzel olur diye düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Ülkemizde gerçek anlamda keman eğitimi verebilecek öğretmen sayısı çok az, bu nedenle herkes kendine göre teknik oluşturuyor. Kesinlikle bir standardı olmalıdır.

6-Keman eğitiminin Müziksel işitme dersleri ile paralel gitmesi öğrencinin gelişimi açısından yararlı mıdır?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Evet yararlıdır.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEIN: Bence yararlıdır.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Tabi ki çok yararlıdır.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Birbirinden ayrılmaz bütündür. Kesinlikle gereklidir.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Tabi şüphesiz paralel gitmesi yararlı olur.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Keman eğitimi kesinlikle solfej dersleriyle beraber yürütülmelidir.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Kesinlikle. Solfej eğitiminin özellikle ilk 3 sene yoğun şekilde alınması ve daha sonra armoni eğitimine devam edilmesi yararlı olacaktır.

Dr. Öğr Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Keman demek entonasyon demek müziksel işitmesi gelişmemiş bir kişide entonasyon sorununu çözmek çok zor, kas hafızası dediğimiz yöntemle bir yere kadar öğretebiliriz kulak sesleri ayırt etmeyince problem çözülüyor. O yüzden kesinlikle paralel gitmelidir.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Yararlıdır.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Kesinlikle yararlıdır.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Kesinlikle çok yararlıdır. Hem işitme hem teori bizim ana damarlarımızdır.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Fevkalade en önemli şey bence.

Yonca SÜLÜN: Tabi yararlıdır.

Mesut ÇAŞKA: Müzik eğitimi keman eğitimi tek taraflı mekanik bir hareket değildir. Görsel ve işitsel bütün duyu alanlara etki etmektedir. Bu anlamda işitmememizin gelişmesi kemana tabi ki katkı sağlayacaktır.

Semra FAYEZ: Tabi ki sağlar. Zaten keman öğrenirken kulak gelişiyor.

Arzu USLU: Kesinlikle paralel gitmelidir. İşitmesi iyi olan bir öğrencinin çalgısında çok daha başarılı olacağını düşünüyorum.

Serdar YAYLA: Sesleri duyuyor olmak enstrüman çalmayı daha da kolaylaştırır.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Kemanın perdesiz bir çalgı olmasından kaynaklı olarak işitme eğitimiyle desteklenmesinin çocuğun sesleri tanıması adına çok yararlı olduğunu düşünüyorum.

Gülbahar KOÇ: Kesinlikle çok önemli iyi duyan iyi çalar. Sadece keman çalmak tek başına yeterli değildir. Aynı zamanda kulağın beslenmesi için iyi bir dinleyici olması gerekiyor.

Eda ÇAVDAROĞLU: Kesinlikle yararlı olduğunu düşünüyorum.

7-Keman eğitiminin Müzik Teori dersleri ile paralel gitmesi öğrencinin gelişimi açısından yararlı mıdır?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Evet yararlıdır.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEINSTEIN: Bence son derece yararlıdır.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Çok yararlıdır.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Kesinlikle yararlıdır.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Kesinlikle çok yararlı olur.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Evet yararlıdır. Bu bilgiler olmasa keman sanatçısı olma ihtimali düşüktür.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Evet. Mutlaka solfej, armoni, teori ve form bilgisi dersleri eğitim hayatı boyunca sırayla işlenmelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Teori dersine ayrıca bir zaman ayrılmalıdır. Teorik bir alt yapıyla geçen öğrenciye keman öğretmek daha verimli olur diye düşünüyorum.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Yararlıdır.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Nota bilerek başlamak çocuk için büyük bir konfordur. Kesinlikle yararlıdır.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Çok yarar sağlar. Çünkü Keman enstrüman olarak perdesiz ve bence benim fikrim diğer bütün çalgılara da oranla pozisyon açısından da nokta atışı yapılması gereken müzik kulağına ihtiyaç duyulan bir enstrümandır. O yüzden teorideki özellikle aralık kavramı çok iyi öğrenilmeli bunların hesabını da yaparken çok incelikle, titizlikle ve kulak yetisiyle birleşip net doğru entonasyonu yakalamak için müzik teorisi çok önemlidir.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Yararlı olur çünkü çocuk ne yaptığını bilir.

Yonca SÜLÜN: Paralel gitmesi yararlı olur.

Mesut ÇAŞKA: Müziğin teorisini öğrenmek kafamızın içinde var olan harmanladığımız bilgiyi, işlemekte çok daha kolaylık sağlayacaktır.

Semra FAYEZ: Teori bilmeyen öğrenci ilerlemekte zorlanır. Ben her öğrencimi ABRSM sınavına sokuyorum zaten teori bilmezse bu sınavı geçemezler.

Arzu USLU: Mutlaka deşifre becerisinin gelişimi açısından çok yararlı olacaktır.

Serdar YAYLA: Sesleri yazıyor olmak teoriye hâkim olmak enstrüman çalmayı daha da kolaylaştırır.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Kesinlikle birlikte gitmelidir. Çocuk parçanın hangi ton olduğunu teorik kavramalı sonra pratiğe dökmeli diye düşünüyorum.

Gülbahar KOÇ: Kesinlikle birlikte gitmesi çok yararlı olur diye düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Öğrencinin keman üzerinde doğru sesleri bulması ve çalabilmesi açısından son derece önemlidir.

8- Keman eğitiminde kullanılan metotlar yeterli midir?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Çoğunlukla evet.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Günümüzde keman eğitimi konusunda çok kapsamlı metotlar bulunmaktadır. Keman eğitimi çok geniş bir eğitim ve öğretim metotlarına sahiptir.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Evet, yeterlidir.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Yeterlidir ama eskidir bence. Çok daha değişik yaklaşımlarla yeni buluşlarla ortaya çıkmak gerekiyor.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Yabancı kaynaklar yeterlidir. Genelde yabancı kaynaklardan yararlanıyoruz. Tabi ki Türkiye’de de yazılmış kaynaklar var onlardan da yararlanıyoruz, keşke daha fazla Türkçe kaynak yazılabilse.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Evet. Dünya’da keman eğitimi için yazılmış onlarca gam, etüt ve metodik kitap mevcuttur.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Önemli olan o kullanılan metotların öğrenciye nasıl öğretildiğidir. Eğer öğretmen yeterliyse, öğrenciye uygun metotlarla doğru şekilde ilerleyecektir.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Keman çok gelişmiş çok popüler bir enstrüman, Türk müziği içinde repertuarda çok büyük yeri var dolayısıyla kaynaklar yeterlidir.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Yeterlidir. Ancak eğitimcinin kullanacağı metotlar değişiklik gösterebilir.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Türkçe kaynaklar biraz daha fazla olabilir, geliştirilebilir. Yabancı kaynaklar yeterlidir.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Çok fazla kaynak var çok seçenek var ben yeterli olduğunu düşünüyorum.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Evet yeterlidir. Çok fazla kaynak var ve artık hepsine ulaşabiliyoruz.

Yonca SÜLÜN: Hepsini kullanıyorum. Yararlıdır.

Mesut ÇAŞKA: Yüzlerce yıldır binlerde metot yazılmış kemanla ilgili özellikle Avrupa’da, Türkçe kaynaklar olarak düşünüldüğünde nasıl bir imkana sahip olduğumuz tartışılır. Alman halk şarkıları çalıyoruz fakat kendi kültürümüze ait eserlerimize yer veremiyoruz. Buda bence önemli bir eksikliktir.

Semra FAYEZ: Tabi ki yeterlidir. 21. yy. da çok daha yeni metotlar geliştirilebilir.

Arzu USLU: Yeterli diye düşünüyorum.

Serdar YAYLA: Türk müziği kaynaklarımız az fakat Batı müziği kaynaklarımız yeterlidir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Evet yararlı olduğunu, hepsinin belli bir amaca hizmet ettiğini düşünüyorum.

Gülbahar KOÇ: Yeterli diye düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Güzel sanatlar liseleri için başlangıçta Türkçe kaynaklarımız uygundur fakat ileri seviyeler için yeterli bulmuyorum.

9-Keman eğitiminde her öğrenci için farklı metot kullanılmalı mıdır?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Her öğrencinin müzik yeteneği, algılaması, seviyesi (varsa) teknik/ müzikalite sorunları için farklı metotlar kullanılabilir.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEIN: Prensipleri ve hedefleri belirlemek yaklaşımıyla farklı fiziksel kolaylık ve zorluklar açısından bir değerlendirme yapılarak farklılıklar uygulanabilir.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Her öğrenci için her şey farklı gerçekten, yani burada işte öğretmenlik ortaya çıkıyor. Nesi eksik nesi fazla nerden başlamak lazım her çocuk ayrı yöntem ve metot kullanılmalıdır.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Kesinlikle her öğrencinin karakteri farklıdır. Doğru metot kişiye özel yaklaşımlı olmalıdır. Hocaya göre olmaz. Hocanın çok fazla özelliğinin ve bilgi birikiminin olması lazım. O yüzden öğrenciye göre bir sistem oturtmak gerekiyor.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Başlangıçta her sene sonunda hedeflenen bir müfredat var. Biz her ne kadar farklı metot ve yöntemle başlasak da çocuğun gelişimine göre bu yöntemler şekilleniyor ya da çeşitleniyor. Çocuğun özverili, disiplinli ve meraklı olması da gelişimini etkiliyor.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Belli bir seviyeye kadar bu gerekmez. Ama ilerleyişe göre metot kullanımı değiştirilebilir. Değiştirilmelidir.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Evet, öğrenciye uygun metotlarla ilerlenmelidir. Ve daha sonra eğitim hayatı boyunca da öğrenciye uygun eserler seçmek de çok önemlidir.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Genel geçer kurallar var ama onlar dışında öğrencinin zayıf noktası neyse ona göre etütlerle ve teknik çalışmalarla desteklenebilir.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Bireysel farklılığı göz önünde bulundurursak başlangıç seviyesi için aynı olsa da sonrasında bu durum değişiklik gösterebilir.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Başlangıç aşamasında bence benzer şekilde başlatmak lazım. Ama biraz ilerleyince farklı yöntem izlenebilir. Çünkü her çocuğun ihtiyacı farklı, bireysel bir iş yapıyoruz.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Spesifik başlangıç metotlarımız var. Bence temel bir müfredat hazırlanıp net olmalıdır. Her öğrenci için fiks olmalıdır. Ama sonrasında yetenek ya da çalışma durumuna göre değişebilir.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Evet kullanılmalıdır. Çünkü bazı öğrencinin kolaylığı farklı yöndedir, zorlandığı noktaya eğilmelidir. Her öğrenciye aynı gamı ya da etütü veremezsin, yapabilmesine göre şekillendirmek lazım. Bireysel bir iş yapıyoruz.

Yonca SÜLÜN: Her öğrenci için yaş aralığına göre farklı metot kullanılabilir. Her çocuk kendi içinde değerlendirilmelidir ve gelişimi kendi içinde olmalıdır.

Mesut ÇAŞKA: Birbirinden farklı birçok öğrenci için pek çok metot kullanılmalıdır. Bu öğrencinin ihtiyacına yönelik değişebilir.

Semra FAYEZ: Hayır. Suzuki her öğrenciye aynı metot ve yöntemi kullanıyor. Sadece Suzuki harici yararlandığım metotlar var. 3 konum öğrendikten sonra bu kaynak kitaplardan etütler veriyorum.

Arzu USLU: Kesinlikle kullanılmalıdır, her öğrenci ile aynı şekilde ilerleyemiyorsun.

Serdar YAYLA: Evet her öğrencinin düzeyi farklı olduğu için farklı metot kullanılabilir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Evet bezen çocuğun algısının farklılıklarından dolayı, daha basit ya da daha işlenebilir bir beceri varsa farklı metotlar kullanılabilir diye düşünüyorum.

Gülbahar KOÇ: Bence temelde ortak bir metot olmalı daha sonra öğrencinin beklentisine, ilgisine ve becerisine göre farklı metotlar kullanılabilir. Burada öğretmenin geniş bir repertuarı olmalı ve öğrencinin yapısına uygun hareket etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Öğrencinin yapabilir durumuna göre kullanılmalıdır.

10-Herkesin farklı metot kullandığı eğitim sisteminde öğretmen öğrenciye metot seçerken ne kadar ilerleyebileceği öngörüsüne sahip midir?

Prof. Dr. Özgül GÖK: İyi bir keman pedagogunun yeterli bilgi ve eğitimcilik deneyimi ile bu öngörüye sahip olduğuna inanıyorum.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Kurumun öğretmenine bu değerlendirme de güveni tam ise öğrencinin de olması mümkündür.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Tabii ki öngörüye sahiptir.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: %90 derecesinde evet öngörebiliyor.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Her sene sonunda istenilen bir müfredat programımız var. Çocuğun gelişimine göre değişiyor. Aşağı yukarı öngörebiliyor.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Bu biraz zaman alabilecek bir durumdur. Öğrenciye bu durumda en az 1 sene süre tanınmalıdır.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Çoğu zaman sahiptir diye düşünüyorum. Tecrübeli bir öğretmenin öngörülerine güvenerek yola çıkar, buna uygun şekilde bir çalışma düzenler.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Hedefleri doğrultusunda olmalı zaten bir senede ne yapmalıyız. Hedef olmayınca verimde olmuyor.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Hayır.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Yaklaşık olarak sahiptir. En azından bir hedef koyarsın. Bir eğitimci plan yaparken en az ne kadar olmalıdır diyerek plan yapmalıdır. Çocuğun çalışması, öğrenme hızı, yeteneği, algısı eğitim sürecini etkileyen faktörlerdir.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Temel başlangıç metotları fiks olmalıdır. Bunlar öğrencinin eksikliklerine göre çeşitlendirilebilir. Öngörüye sahiptir.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Evet öngörebiliyor. En önemlisi bu işte standardı korumaktır. Stabil devam edebilmek.

Yonca SÜLÜN: Çaldığı gamdan ben neyi ne kadar yapabileceğini anlıyorum. Gamı farklı şekillerde de yapabiliyorsa ben bundan sonra bunu çalabilir diyorum. Gam çalışına göre çocuğun yol haritası çıkıyor.

Mesut ÇAŞKA: İlk defa gördüğü bir öğrencide öngörude bulunmak mümkün değil çünkü çocuğun disiplin anlayışını, ilgisini, algı kapasitesini, işitme becerisini bunların ne olduğunu biz bilmiyoruz. Ancak şöyle olabilir çocuğu birkaç ay gözlemledikten sonra onun yapabilitesini gördükten sonra idealler hedefler koyulabilir.

Semra FAYEZ: Evet bazı öğrenciler 1 senede 3 metot bitiriyor. Bazı öğrenciler 1 senede 1 metodu bitiremiyor. Bu öğrenciden öğrenciye değişiyor.

Arzu USLU: Her öğrencinin çalışma seviyesi farklı oluyor. Zaman olarak öğrenciden öğrenciye değişiyor.

Serdar YAYLA: Yaklaşık olarak bir plan çerçevesinde öğrencinin durumuna göre fikir sahibi olunabilir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Tecrübelerimize dayanarak düşünüldüğünde evet öngörebiliyor.

Gülbahar KOÇ: Öğrencinin gelişimine göre evet öngörebiliyorsun.

Eda ÇAVDAROĞLU: Öğrencinin çalışma isteği, yetenek durumuna göre tahmin yürütülebilir.

11-Keman eğitiminde hangi ekolü kullanıyorsunuz? (Keman tutuşu – Yay tutuşu)

Prof. Dr. Özgül GÖK: Daha çok Alman, Rus, Fransız-Belçika (Franco-Belgian)

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEIN: Rus ile Franco-Belgian ekolü kullanıyorum. Her ikisi de aynı anda başlıyorum.

Prof. Çiğdem İYİCİL: İlk olarak Kemanı gövdesinden tutturuyorum, kolunun alışmasını sağlıyorum. Sonra sağ elini yumruk yapıyorum yayı tutturuyorum.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Avusturya-Viyana Ekolü -Rus Ekolü. Bütün ekollerin yeterli- yetersiz yanları var, bunların içinden hangisi öğrenciye yararlı olacak ise onu kullanıyorum. İlk olarak yay tutuşu ile başlıyorum, yay ağır olduğu için kalem tutarak bu egzersizler yaptırıyorum. Sonra keman tutuşuna geçiyorum.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Rus Ekolü kullanıyoruz. Sağ el ayrı sol el ayrı çoğunlukla pizzicato yaparak başlıyoruz. Daha sonra yay tutuşuna geçiyoruz.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Keman eğitiminde Rus ekolünü kullanıyorum. Ancak kullandığım kitaplar daha çok Alman, Fransız bestecilere ait.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Ben ilk 10 yıl Rus ekolü ile yetiştim ancak daha sonra farklı ekollerden birçok hocayla çalıştım. Günümüzde artık ekollerin karma olduğunu düşünüyorum, bence bu artık hem kaçınılmaz hem de çok gerekli ve geliştirici.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Rus ekolü. İlk olarak sol el tutuş pozisyonu sağ el pizzicato ile başlarım. Yay tutuşu sabır isteyen bir süreç.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Alman ekolü.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Rus ekolü. Önce yay tutuşu, yayı iyice kavradıktan sonra keman tutuşuna geçiyorum. Kalemle başlıyorum, tele değdirmeden omzunda ya da kol zemini üzerinde yay çektiriyorum. Sonrasında bir beceri kazandıktan sonra keman ve yayı buluşturuyorum.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Yay tutuşu ile başlıyorum. Sonra keman tutuşuna geçiyorum.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Alman ekolü. İlk önce yay tutuşu sonra keman tutuşuna geçiyorum.

Yonca SÜLÜN: İlk dersten yay tutuşu, keman tutuşu 1.2.3. parmak pizzicato yaptırıyorum. Sonra ikisi birlikte yay çektiriyorum.

Mesut ÇAŞKA: Keman ve Yay'dan önce kalem tutuşunu öğretiyorum. Yay ağır kalem hafif ve her yerde ulaşılabilir olduğu için kalem ile tutturduğum çocuklar yaya daha kolay uyum sağlayabiliyor. Ondan sonra kalem üzerinde yay egzersizleri yaptırırken sol el keman tutuşunu gösteriyorum. Benim sıralamam bu şekildedir.

Semra FAYEZ: İlk önce kesinlikle keman tutturuyorum. Çocuk evde bir süre (3 ay kadar) her gün 3 dakika kemani omzunda tutarak gezecek. Sonra yay tutuşuna geçiyorum.

Arzu USLU: Yay tutuşu ile başlıyoruz, sonra sol el tekniğini oturtuyoruz.

Serdar YAYLA: İlk olarak yay tutuşu ile başlatıyorum.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Öncelikle postur duruşundan itibaren kemani çenede tutabilme becerisiyle başlıyoruz. Sonra yay tutuşuna geçiyoruz.

Gülbahar KOÇ: İlk keman tutuşu ile başlıyoruz daha sonra yay tutuşuna geçiyoruz.

Eda ÇAVDAROĞLU: Yay tekniği ile başlıyorum.

12-Başlangıç keman eğitiminde Parmak kılavuzu ve Yay tutma Aparatı kullanılmalı mıdır?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Profesyonel keman eğitiminde başlangıçta bu aparatlar kullanılmaksızın entonasyon, enstrüman tutuş ve yay çekme öğrenmenin uygun olduğunu düşünüyorum.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Bugüne kadar sadece bir öğrencimde serçe parça sağ el aparatı kullandım. Sertifikalı öğrencimdi, bunun dışında kullanma ihtiyacı hissetmedim.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Keman zor bir enstrüman benim görüşüm doğallıktan yana olmak. Ben hiç kullanmadım.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Evet doğru buluyorum. Yay aparatı çok işe yarıyor. Parmak kılavuzunu hiç kullanmadım. Profesyonel yetiştirilen öğrencinin kulağının gelişimi açısından sesleri duyarak basması gerektiğini düşünüyorum.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Ben tercih etmedim açıkçası. Sürekli kullanım ne kadar sağlıklıdır tartışılır.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Bu öğrencinin yaşına göre değişiklik gösterir. 6 yaş ise evet tercih ederim. Ama 10-11 yaş için hayır.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Ben kullanmıyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Erken keman eğitiminde zaman zaman parmak kılavuzu kullanmışımdır. Fakat her çocukta kullanılması gerekir diye bir kural yok. Duyuşları ve fiziksel yatkınlıkları daha ileride olan çocuklarda parmak kılavuzu zaman kaybı olabilir. Yay tutma aparatını şimdiye kadar hiçbir öğrencimde kullanmadım. Yay tutuşu her türlü zaman ve emek isteyen bir süreç. Bu sebeple doğal olarak o gelişimi desteklemeyi tercih ediyorum. Hakimiyet ve koordinasyonu geliştirecek egzersizlerle aparat olmadan da verimli sonuçlar alınabiliyor. Fakat fiziksel olarak güçsüz ve dezavantajlı öğrencileri desteklemek amacıyla yay tutma aparatı kullanılabilir.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Ben kullanmıyorum.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Nerede hocalık yaptığına bağlı olarak değişebilir. Kurslarda kullanılabilir. Ben çocuğu en baştan yay ile buluşturmayı tercih ediyorum. Konservatuara başvuran bir öğrenci için aparat ve kılavuz kullanmıyorum.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Hiçbirini doğru bulmuyorum. Bireysel kontrolünü çok önemiyorum. Sağlam bir kulakta parmak kılavuzuna ihtiyaç yoktur. Çok zor durumda kalınırsa yay aparatı kullanılabilir.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Çok küçük yaşlarda evet kullanılabilir fakat o aparatların yanlış kullanımından dolayı çocuk elini yanlış pozisyona oturtabiliyor. O yüzden bir daha motor becerisinin olduğu zamanları beklemek gerek diye düşünüyorum.

Yonca SÜLÜN: Yay aparatından hoşlanmıyorum. Onun yerine oyun hamuru kullanılabilir. Parmak kılavuzunu sesi bulmakta zorlanan öğrencilerime kullanıyorum.

Mesut ÇAŞKA: Bende denedim. Ama ikisini de doğru bulmuyorum.

Semra FAYEZ: Kesinlikle kullanıyorum. Çünkü ben bazen grup dersi veriyorum.15 çocuğa aynı anda ders vermek oldukça zor öğrencileri kazanmak için her çocuğa ders verilir bakış açısından yola çıkarak bu aparatları kullanıyorum. Yeter ki keman çalsınlar hayatlarında keman olsun istiyorum. Aydınlanma ayrı solist yetiştirmek ayrı diye düşünüyorum.

Arzu USLU: Parmak kılavuzu ve yay aparatının kullanımını doğru bulmuyorum. Ezberciliğe alıştıracaklarını, duyarak algılanan seslerin daha kalıcı öğrenme sağlayacağını düşünüyorum.

Serdar YAYLA: Bir arada denedim fakat çok yararlı bulmuyorum. Bence öğrenci bunu doğal yolla öğrenmelidir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Öğrencinin beceri durumuna göre değiştiğini düşünüyorum. Bazı öğrencilerde hiç gerek kalmazken bazılarında ise başlangıçta kullanma ihtiyacı duyuyorum.

Gülbahar KOÇ: Küçük yaş grubu bazı çocukların parmak kas yapısı zayıf oluyor, arşeyi dengede tutmada zorlanıyor, bir iki hafta takıyorum sonra çıkartıyorum. Çok uzun süreli tutmuyorum. İlk başta çocuğun ihtiyacına göre kullanılabileceğini düşünüyorum.

Eda ÇAVDAROĞLU: Parmak kılavuzu kullanımını doğru bulmuyorum. Yay tutma aparatı çok mecbur kalınıyorsa geçici süreliğine kullanılabilir.

13- Akort yaptırmak ne zaman öğretilmelidir?

Prof. Dr. Özgül GÖK: Eğer öğrenci profesyonel keman eğitimini müziksel işitme/ teori dersleri ile birlikte alıyorsa tahmini olarak ilk 1 yıl içerisinde Tam Beşli aralıkları öğrendikten sonra akort öğretilir. Fakat küçük yaştaki öğrenciler fiksler olmasa da akort kulaklarını çevirmekte zorlanabilirler.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: Öğrenci ilk andan itibaren akort yapılırken bütünleştirilmeli, fiks ile bazı kolay akort yapma imkanları birkaç ay içinde verilebilir. Tam akort öğrencinin yaşıyla paralel olarak gelişir.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Tamamen kişiseldir çocuktan çocuğa değişmektedir. Mümkün olduğu kadar aralıkları ayırt eder hale geldiğinde erkenden göstermek lazım diye düşünüyorum.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Öğrenciye göre değişiyor. Zamanla oluyor.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Çocuğa göre değişiyor. İlk 2 sene daha kemana alışması gerekiyor. 3. sene aplikasyonlardan (Tuner) yardımıyla yavaş yavaş akort yapmaya başlanabilir.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Akort meselesi 3 seneden önce öğretilmemelidir.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: Ben genelde 3. Sene civarı öğretiyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Kulak zaten sesleri öğrendikten sonra 5’li aralıkları duyar hale geldiğinde bunu yapabiliyor.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Sazını çok iyi tanıdığı ve hâkim olduğu zaman başlanabilir.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Çocuklar küçük yaşta burguları çeviremiyorlar. Hassasiyeti öğretmek gerekiyor. İlk başta tuner destekli tek tek sesleri öğretip sonra 5’li sistem kulaktan yapmasını öneriyorum.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Aslında öğrenciden öğrenciye değişiyor, özellikle işitme seviyesi ile ilgili bir durum. Kimi zaman işitme seviyesi ortalamalarda olan bir öğrencinin zamanla durumuna ve gelişimini de dikkate alırsak akort yaşı değişebilir. Ama konservatuara başladığı yıl itibariyle 2-3. Senesine fiksler den başlayarak sonra burguları kullanarak tuner yardımı ile akort yapmaya başlanmalıdır. Ne kadar erken başlanırsa o kadar da profesyonelleşiyor bence her iş.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Zaten kulağı olan bir çocuk bunu hemen yapar. Kulağın aralıklara alışmış olması gerekiyor.

Yonca SÜLÜN: Yeteneğe bağlı olarak değişiyor. Ne kadar erken başlanırsa o kadar iyi olur.

Mesut ÇAŞKA: Akort öğrenmek uzun bir süreç ne kadar erken başlanırsa o kadar iyi olacaktır.

Semra FAYEZ: Online bile akort yaptırabiliyorum. Biz Suzuki eğitiminde veli ile öğrenciye aynı anda ders yaptığımız için daha çok tuner yardımı ile veliye akort yaptırmayı öğretiyorum.

Arzu USLU: Aralıkları öğrendikten sonra ve ayırt etmeye başladıkça öğrenci bunu yapabilmelidir.

Serdar YAYLA: Enstrümanın kalitesi de burada çok önemli, güzel sanatlar lisesi için düşünüldüğünde 1. Sınıf 2. Döneminde öğrenmelidir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Bence tüm teller öğrenildiğinde 1. Sınıf 2. Döneminde öğretilir.

Gülbahar KOÇ: 4 tel bitince öğretmeliyiz. Kulağı iyi olan ve ilgisi olan öğrenci bunu zaten yapıyor.

Eda ÇAVDAROĞLU: Sesler kulağa tam oturduğunda, aralıklar ayırt edebilir duruma geldiğinde öğretilir.

14-Keman eğitiminde 1. Pozisyon da ilk olarak hangi gamlar çaldırılmalıdır?

Prof. Dr. Özgül GÖK: 1 Oktav Re majör, La majör, Fa majör, La minör, Re minör, Mi minör. 2 Oktav Sol majör, La majör, La minör, Si minör.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEIN: Başlatılan ekole göre değişir. Re Majör ve La majör ile başlanabilir.

Prof. Çiğdem İYİCİL: Sol majör, Re majör çaldırılabilir. Fakat ben Parmak egzersizleriyle başlamayı tercih ediyorum. Egzersizler çaldırıldıktan sonra gamlara geçiyorum.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Re majör (1oktav), Sol majör (2 oktav).

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Re majör, La majör ve Sol majör.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Sol majör, Re majör, La majör.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: 2 oktav gamlara Sol majör ve La majör gamlarla başlanabilir. Minör gamları da sonrasında hemen veriyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Re majör, Sol majör daha sonra 3.pozisyona geçilebilir.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: Başlangıç seviyesi için La majör, Re majör, Profesyonel keman eğitimi için Sol majör- minör, La majör- minör şeklinde devam edilmeli diye düşünüyorum.

Öğr Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Re majör, La majör, Sol majör gam ve arpej (1 oktav)

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: La teli ile başlanmalıdır. La majör, Re majör çaldırılabilir.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: Sol majör, Re majör (1 Oktav)

Yonca SÜLÜN: La majör, Re majör (1 Oktav), Sol majör (2 Oktav).

Mesut ÇAŞKA: Gamdan önce Tetrakordlar çaldırılmalıdır. Majör Minör Hicaz ve Kürdi olarak.

Semra FAYEZ: Re Majör 1 (Oktav), La majör, Sol majör. (2 Oktav).

Arzu USLU: Re Majör, La majör, Sol Majör çaldırılmalıdır.

Serdar YAYLA: Sol majör, Re majör, La majör çaldırılabilir.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Re majör, La majör, Sol majör.

Gülbahar KOÇ: Re Majör, Sol Majör.

Eda ÇAVDAROĞLU: Re Majör, La majör, Sol Majör çaldırılmalıdır.

15-Başlangıç Keman Eğitiminde kullandığınız 3 kaynak hangisidir?

Prof. Dr. Özgül GÖK: C. Flesch: Scale System, H. Schradieck: The School of Violin Technics, R. Kreutzer: 42 Etudes.

Prof. Dr. Sevil ULUCAN WEİNSTEİN: H. Schradieck: The School of Violin Technics, İ.Galamian, ve C. Flesch: Scale System,

Prof. Çiğdem İYİCİL: Tibor Varga, O. Sevcik, İ. Galamian.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: M. Crickboom, S.Suzuki, Hans Sitt.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİK: Y. Utkin Hristomanyon, O. Sevcik, H. Schradieck,

Doç. Dr. Bahar POLAT: Wohlfahrt, Kayser, Mazas.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: M. Crickboom, Wohlfahrt, Hans Sitt.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Başlangıç keman eğitiminde olabildiğince çeşitli kaynaklardan faydalaniyorum. Fakat en çok kullandığım 3 kaynak; Rus keman ekolünün en bilinen kaynaklarından olan “Notnaya Papka” (müzik klasörü) serisinden çok faydalaniyorum. Crickboom serisi ve “Der Junge Geiger” (the young violinist) kitapları da sık kullandığım kaynaklardan.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ: R. Kreutzer, Wohlfahrt, H. Schradieck.

Öğr. Gör. Gonca BİLGET ÇELİKER: K. Fortunatov, A. Gregorian Gam, C. Flesch: Scale System.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Seybold, Sevcik, A. Gregorian Gam.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: E.Sassmannshaus, O. Sevcik, R. Kreutzer.

Yonca SÜLÜN: K. Fortunatov, S. Suzuki, Ömer Can.

Mesut ÇAŞKA: R. Kreutzer, Mazas, Kayser.

Semra FAYEZ: S. Suzuki, ABRSM, Ömer Can.

Arzu USLU: S. Suzuki, Ömer Can, Hans Sitt.

Serdar YAYLA: Ömer Can, Hans Sitt, Wohlfahrt.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Ömer Can, S. Suzuki, Wohlfahrt.

Gülbahar KOÇ: Ömer Can, S. Suzuki, MEB Güzel Sanatlar Lisesi Keman Kitabı.

Eda ÇAVDAROĞLU: Mazas, Seybold, Hans Sitt.

BÖLÜM SON SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırma bulguları sonucunda; Profesyonel keman eğitimine başlangıç yaşı eğitimcilere göre değişmekle birlikte oyunlarla minimum 3-4, maksimum 6-7 yaş olarak başlandığı belirtilmiştir.

Profesyonel keman eğitiminde nitelikli bir keman öğrencisinde bulunması gereken özelliklerin yetenek (iyi bir müziksel işitme becerisi), istek (Enstrüman sevgisi), disiplin, sabır, azim olması gerektiği ve tüm değerler ile müziğe karşı merak duygusunun önemli olduğu,

Kullanılan yabancı kaynakların yeterli olduğu fakat kendi ülkemize ait bu coğrafyanın, Türk ezgilerinden oluşan 7-12 yaş grubu keman öğrencilerimiz için yararlanabileceğimiz uygun kaynak olmadığı,

Keman eğitimi verirken çocukların teknik teori ve performans yönünden kullanacağı ortak bir kaynak olmadığı,

Keman eğitiminde öğrenciyi konservatuvar sınavlarına hazırlık aşamasında uygulanan belirli bir öğretim planının olmadığı,

Eğitim kurumunun fiziksel ve maddi yetersizlikleri müfredat farklılıkları öğretim elemanı yetersizliği, öğrenci toplulukları yetersizliği iyi bir enstrümana sahip olamama, yaşadığı şehirdeki müzik ve sanat etkinliklerinin yetersizliği, yurt içi/ yurt dışı Master Class (ustalık sınıfı) veya workshop (atölye çalışması) gibi ekstra eğitimlere ulaşamaması gibi sebeplerden öğrencilerin eşit olmayan şartlarda eğitim aldığı tespit edilmiştir.

Profesyonel keman eğitime başlamadan önce öğrenci mutlaka müzik yetenek testinden geçirilmelidir. Bu şekilde Türk müziği makamsal yapısına uygun olan kemandaki entonasyon problemlerini en aza inmiş olacaktır.

Her öğrenci farklı müzikal öğrenme stiline sahip olduğu için her öğrenciye farklı metot ve yöntem kullanılmalıdır.

Başlangıç için benzer kaynaklar ve çalışmalar kullanılmalıdır.

Öğrencinin keman eğitimine fiziksel olarak uygun olup olmadığı, müziksel işitme yeteneği, müziksel belleği ve keman çalma isteğinin olması faktörü göz önünde bulundurulmalıdır.

Öğrencinin; müzikal yeteneğinin ve kulak(işitme) gelişiminin açısından keman çalmaya başlamadan önce piyano çalarak başlaması ya da çocuk korosunda şarkı söylemesi önerilmektedir.

Keman eğitimi, alanında uzman ve pedagojik olarak donanımlı kişiler tarafından yapılmalıdır.

Müzikal gelişimi ve kulak gelişimi açısından öğrenciye mutlaka yaşına uygun dünya çocuk müziklerinden dilimize uyarlanmış şarkılardan, marşlardan ve türkülerden oluşan dağarcık kazandırılmalıdır.

Keman dersleri mutlaka müziksel işitme, solfej ve müzik teori dersleriyle birlikte yürütülmelidir.

Profesyonel keman eğitiminde öğrenciye bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin planlı ve sistemli bir şekilde kazandırılması hedeflenmelidir.

Profesyonel keman eğitiminde keman tutuşu ve yay tutuşu öğrencinin konforlu olduğu pozisyonda olmalıdır, çalışmaya başlamadan önce mutlaka esneme hareketleri yapılmalıdır.

Keman ve yayı buluşturduğumuz ilk derste “Re” teli ile başlanmalıdır. 4. Oktav Re sesi orta bir ses olduğu için öğrencinin sesi duyup aynı zamanda seslendirmesi yararlı olacaktır.

Profesyonel keman eğitiminde öğrenci ne çalışırsa çalışsın yavaş tempoda mutlaka metronom ile çalışmalıdır.

Profesyonel keman eğitiminde gam çaldırmadan önce mutlaka tetrakord sistemi anlatılmalıdır ve çaldırılmalıdır.

Profesyonel keman eğitiminde akort yaptırmayı öğretmek için öğrencinin gelişimi çok önemlidir, öğrencinin gelişimi olumlu yönde ise çok bekletmeden öğretilmelidir.

Profesyonel keman eğitiminde derslerde düet çalışmalarına ve piyano eşlikli çalışmalara yer verilmelidir.

Profesyonel keman eğitiminde mutlaka çalacağı eserler dinletilmelidir. Eserin dönemi ve besteci hakkında bilgi verilmelidir.

Profesyonel keman eğitiminde repertuar seçerken öğrencinin kulağının aşına olduğu eserlerin yer verilmesi öğrencinin enstrümanla arasındaki bağın gelişimi açısından yararlı olmaktadır.

Profesyonel keman eğitiminde öğrencinin her yönden müziği hayatının her alanına alabilmesi için müzik-çalgı-keman konulu dergi ve kitap önerileri yapılmalıdır.

Ünlü pedagog ve eğitimci S. Suzuki'nin de dediği gibi “Sadece yemek yediğiniz günler enstrüman çalışınız” felsefesinden yola çıkarak her gün pratik yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

Kitaplar ve Makaleler:

- [1] Akdeniz, H.B., Akdeniz, A.Ö. (2020), “Keman Eğitiminde Vibrato Çalışmaları”, *Academic Works Of Livre De Lyon*, France.
- [2] Akdeniz, H.B., Akdeniz, A.Ö. (2020), “Nitelikli Keman Eğitiminde Öğretmen Faktörü” *Journal Of Social And Humanities Sciendes Research*,
- [3] Akdeniz, H.B., Akdeniz, A.Ö., “*Keman Eğitiminde Yeni Bir Yaklaşım*”, Gece Kitaplığı, Ankara.
- [4] Akıncı, S. (1998), “Keman Eğitimine, “Öğrenmenin Geliştirilmesini Sağlayan Koşullar” Açısından Bakışı” *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* S.7, s.1-10, İstanbul.
- [5] Alğı, Ç.E., Albuz, A., Hamzaoglu, A.R. (2013), “Keman Öğretiminde Karşılaşılan Entonasyon Problemleri ve Çözüm Önerileri” *Sanat Eğitimi Dergisi*, Cilt. 1, S.2, s.48-69, Ankara.
- [6] Alapınar, H. (1999), “Öğreticilere Birkaç Söz” *Orkestra Aylık Müzik Dergisi*, S.306, s.28-29, İstanbul.
- [7] Büyükaksoy, F., “*Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler*” Armoni Ltd. Şti, Ankara.
- [8] Baran, İ., “*Temel Müzik Kuralları*” Evrensel Müzikeyi, Ankara.

- [9] Brody, Sak, Z., “Suzuki Erken Yaş Keman Eğitiminde Çalışma ve Ders Uygulamaları” *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi S, Müzik Özel Sayısı*, s.390-395
- [10] Çalışır, F., “*Çalgı Bilgisi*”, Dağarcık Yayınları, Ankara.
- [11] Ekiz, D., “*Bilimsel Araştırma Yöntemleri*” Anı Yayıncılık, Ankara, Türkiye
- [12] Ergen, D., Bilen, S. (2010), “İlköğretim Düzeyinde Eşlikli Çalmaya Dayalı Keman Eğitiminin Entonasyon, Özgüven ve Tutum Üzerindeki Etkisi” *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim bilimleri Enstitüsü Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, S.1, s.23-32, İzmir.
- [13] Ertürk, S., “*Eğitimde Program Geliştirme*”, Yelkentepe Yayınları, Ankara.
- [14] Ertem, Ş., (2014), “Piyano Eğitiminde Öğrenme Süreci ve Öğrenme Stratejilerini Kullanmanın Yeri ve Önemi”, *Sanat Eğitimi Dergisi*, Cilt 2, S.2, Ankara
- [15] Fayez, S., “*Kuramdan Uygulamaya Başlangıç Keman Eğitimi Teknik-İlke-Yöntemler*” Yurtrenkleri Yayınevi, Ankara.
- [16] Fenmeni, M., “*Müzikçinin El Kitabı*” Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- [17] Fidan, N., Erden, M., “*Eğitime Giriş*”, Alkım Yayınevi, Ankara.
- [18] Fidan, N., “*Okulda Öğrenme ve Öğretme*”, Alkım Kitapçılık Yayıncılık, Ankara.
- [19] Fortunatov, K., “*Selected Etudes For Violin Music School 1-3*” 1. Basım, Muzyka.
- [20] Göbelez, C., “*Çalgılar Dünyasında Keman*”, Liszt Müzikevi Yayınları, İstanbul.
- [21] Günay, E., Uçan, A., “*Çevreden Evrene Keman Eğitimi 1*” Dağarcık Yayınları, Ankara.

- [22] Hohmann C. H. “*Practical Violin Method Book 1*”, CD Sheet Music.
- [23] Karakelle, S., “*Piyano Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımlar*” Pegem Akademi, Ankara.
- [24] Kılıç, G., Türkmen, U., (2020) “CAKA Bünyesinde Keman Eğitimi Alan Öğrencileri Rotasyon Masterclass Uygulamasına Yönelik Görüşleri” *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, s.352-372, Ordu.
- [25] London College Of Music Examinations “*Violin Handbook Step 1*” 2021 University Of West London.
- [26] Lavignac, A., Solfej 1-A “*Piyano Eşlikli Şan Çalışmaları*” Editions Henry Lemoine.
- [27] Özen, N. (2004), “Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri”, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt no.24, S.2, Ankara.
- [28] Özgür, Ü., Aydoğan, S., “*Müziksel İşitme Okuma ve Yazma*”, Gazi Kitapevi, Ankara.
- [29] Suzuki, S., “*Suzuki Violin School Violin Part Volume 1*” Matsumoto City.
- [30] Suzuki, S., “*Suzuki Violin School Violin Part Volume 2*” Matsumoto City.
- [31] Sassmannshaus, E., “*Early Start on the Violin Volume 1*”, Früher Anfang auf der Geige. Band 1 Eine Violinschule für Kinder ab 4 Jahren, Bärenreiter Kassel Basel Tours. London, Gustav Bosse Verlag Regensburg. Printed in Germany

[32] Sassmannshaus, E., “*Early Start on the Violin Volume 2*”, Früher Anfang auf der Geige. Band 1 Eine Violinschule für Kinder ab 4 Jahren, Bärenreiter Kassel Basel Tours. London, Gustav Bosse Verlag Regensburg. Printed in Germany

[33] Say, A., “*Müzik Tarihi*”, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

[34] Saraç, A. G., “Müzik Eğitiminde Program Geliştirme”, *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, S.4. s.155, Erzurum.

[35] Saraç, S., Saraç, M., “*Piyano Eğitimi ve Kısa Tarihi*” Müzik Eğitimleri Yayınları, Ankara.

[36] Sun, M., “*Solfej I*”, Sun Yayınevi, Ankara.

[37] Şendurur, B.İ., Tanınmış, G.E., (2017), “Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi”, *Fine Arts (NWSAFA)*, s:185-198, Ankara.

[38] Şendurur, Y., (2001), “Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme ve Öğretme Teknikleri” *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 21, S.3, s.145-155, Ankara.

[39] Tanrıöver, A., U., Tanrıöver, G., B., (2015), “Genel, Özengen ve Mesleki Müzik Eğitim Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde Karşılaşılabilecek Olası Güçlükler” *The Journal of Academic Social Science Studies*, S.32, s.565-566

[40] Türkmen, E., F., (2021), “*Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri*” Pegem Akademi, Ankara.

[41] Uçan, A., “*Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar, İlkeler ve Türkiye’deki Temel Durum*” Arkadaş Yayınları, Ankara.

[42] Uçan, A., “*Müzik Eğitimi Temel Kavramlar, Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar*” Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

[43] Uslu, M., “Nitelikli Keman Eğitime Yönelik Yaklaşımlar” *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, S.4, s.7-8.

[44] Yıldız, F., “Lavıgnac’ın Müzik Eğitimi ve Keman Eğitimine İlişkin Görüşleri” *Afyon Kocatepe Üniversitesi AMADER (Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi)*, S.1, s.4, Afyon.

[45] Yıldız, F. (2018), “Amatör Müzik Eğitimi Destekleyici Teori ve Solfej Eğitimi” “Caka (Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları) Modeli” “Afyon Caka Örneği”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi AMADER (Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi)*, S.8, s.36-49, Afyon.

[46] Yağışan, N., “*Keman Çalmanın Biyomekanik Analizi*”, Eğitim Kitapevi Yayınları, Konya.

[47] Yılmaz, K., Arık., R., S., “*Eğitimde Araştırma Yöntemleri*” Pegem Akademi, Ankara.

[48] Yayla, F., (2006), “Müziksel İşitmenin Temel Prensipleri”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.12, s.28-38, Burdur

[49] Yavuzoğlu, N., “*Rölatif Absolut Kulak Eğitimi 1 ve Günlük Teknik Çalışmalar*”, İnkılap Kitabevi, İstanbul.

[50] Yavuzoğlu, N., “*Uygulamalı Müzik Teorisi I*” İnkılap Kitabevi, İstanbul.

[51] Whistler, S., “*Scales in First Position For Violin*” Rubank, Hal-Leonard Corporation, Milwaukee, USA

[52] Warker, R., (2007), (E Book), “*Music Educaion: Cultural Values Social Change and Innovation*. Springfield. Charles C Thomas

[53] Zafer, A., H. (2010), ‘‘Bireysel Keman alışmalarında Uygulanabilecek alışma Yöntemlerinin İncelenmesi’’ *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.1, s.445-451, Edirne.

Tezler:

[1] Aksu, C., (2007), *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Programının Hedeflerine Ulaşma Düzeyinin Değerlendirmesi Doktora Tezi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye

[2] Altınel, Ö., (2006), *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Kullanılan Başlangıç Keman Eğitimi Metotlarının İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Konya, Türkiye

[3] Durak, Y., (2007), *Piyano Öğretim Yöntemi Model Önerisi ve Uygulamadaki Görünümü Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Bolu, Türkiye

[4] Göbelez, G., (2015), *Başlangıç Düzeyi Keman Eğitiminde Yaygın Kullanılan 3 Türk 3 Yabancı Metodun İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi*, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Musikisi Ana Sanat Dalı, İstanbul, Türkiye

[5] Haner, O., (2008), *Keman Orta Seviye Metotlarının alım Teknikleri Açısından İçerik Çözümlemesi Yüksek Lisans Tezi*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Bilim Dalı, Malatya, Türkiye

[6] Köyüstün, M., (1994), *Keman Başlangıç Metotlarına Eleştirel Bir Yaklaşım Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Konservatuar, İzmir, Türkiye

[7] Kararoğlu, C., F., (2009), *Profesyonel Keman Eğitiminde Başlangıç Seviyesindeki Metotlar ile Yöntem Tekniklerin İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

[8] Mumcu, D., (2004), *İvan Galamian ve Keman Öğretim Metodu Yüksek Lisans Tez Özü*, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Sanat Dalı, Eskişehir, Türkiye

[9] Şendurur, B. İ., *Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Keman Eğitimine Etkisi Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

EKLER

EK.1 GÖRÜŞME FORMU

Sayın Keman Eğitimcisi,

Bu görüşme formu, İstanbul Okan Üniversitesi Konservatuvarı Müzik Ana Sanat Dalı Müzik Programında yürütülmekte olan “**Keman Öğretim Programı Model Önerisi**” konulu Yüksek Lisans Tezi için hazırlanmıştır.

İlginiz ve yardımlarınız için teşekkür ederim. Saygılarımla...

Sibel AKTAŞ

**İstanbul Okan Üniversitesi Konservatuvarı
Müzik Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi**

- 1-Sizce profesyonel keman eğitime başlangıç yaşı kaç olmalıdır?
- 2-Sizce iyi bir keman öğrencisinde bulunması gereken başlıca nitelikler nelerdir?
Örneğin Fiziksel- müzikalite, işitme, yetenek gibi
- 3-Müzikal gelişimi ve kulak gelişimi açısından öğrenciye hangi tarz müzikler dinletilmelidir?
- 4- Keman çalmaya başlamadan önce öğrencinin müzikal gelişimi açısından farklı bir enstrüman çalması yararlı olur mu?
- 5-Ülkemizdeki keman eğitiminde her öğrenci eşit şartlarda mı eğitim alıyor?
- 6-Keman eğitiminin müziksel işitme dersleri ile paralel gitmesi öğrencinin gelişimi açısından yararlı mıdır?
- 7- Keman eğitiminin müzik teori dersleri ile paralel gitmesi öğrencinin gelişimi açısından yararlı mıdır?
- 8-Keman eğitiminde kullanılan metotlar yeterli midir?
- 9-Keman eğitiminde her öğrenci için farklı metot kullanılmalı mıdır?
- 10-Herkesin farklı metot kullandığı eğitim sisteminde öğretmen öğrenciye metot seçerken ne kadar ilerleyebileceği öngörüsüne sahip midir?
- 11-Keman eğitiminde hangi ekolü kullanıyorsunuz?
- 12- Başlangıç keman eğitiminde Parmak kılavuzu ve Yay tutma Aparatı kullanılmalı mıdır?

13- Akort yaptırmak ne zaman öğretilmelidir?

14-Keman eğitiminde 1. Pozisyon da ilk olarak hangi gamlar çaldırılmalıdır?

15- Keman Eğitiminde kullandığınız 3 kaynak nedir?

EK 2. GÖRÜŞMEYE KATILAN KİŞİLER

Prof. Dr. Özgül GÖK: Denizli Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik Bölümü Başkanı.

Prof. Dr. Sevil ULUĞN WEİNSTEİN: İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü, Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı.

Prof. Çiğdem İYİCİLMaltepe Üniversitesi Konservatuvarı Kurucu Müdürü.

Prof. Hüseyin Bülent AKDENİZ: Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı.

Doç. Dr. Sabriye Bahar BİRİCİKİİstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü, Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı.

Doç. Dr. Bahar POLAT: Maltepe Üniversitesi Konservatuvarı Müdür Yardımcısı.

Dr. Öğr. Gör. Pınar TEZİŞÇİ ÖZMENAY: İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlisi.

Dr. Öğr. Üyesi Elif YAYGINGÖL ŞEHİRLİ: Karabük Üniversitesi Fethi Toker Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Başkan Yardımcısı.

Dr. Araş. Gör. İlayda DUBAZ BÜKÜLMEZ:Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Çalgı Eğitimi Bölümü.

Öğr. Üyesi Gonca BİLGET ÇELİKER: Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlisi.

Öğr. Gör. Nihan MUTLU KONAKÇI: Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Görevlisi.

Elçin Feraye ÖZSAYLIK: CRR Oda Orkestrası Keman Üyesi, İstanbul Devlet Modern Folk Müzik Topluluğu Keman Sanatçısı.

Yonca SÜLÜN: CRR Jazz Orkestrası Keman Üyesi, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Keman Sanatçısı.

Mesut ÇAŞKA: CAKA Bursa Koordinatörü, Trio Sanat Akademi Müdürü.

Semra FAYEZ: Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Keman ve Orkestra Öğretmeni, Ankara CAKA Keman Okulu Müdürü.

Arzu USLU: Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi Keman Öğretmeni.

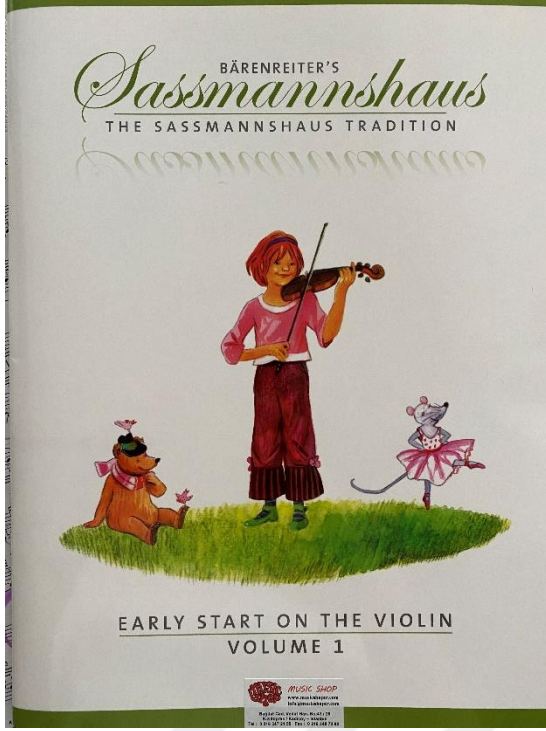
Serdar YAYLA: Safranbolu Borsa Güzel Sanatlar Lisesi Orkestra Öğretmeni.

Tuğba TEKİN ATAĞ: Safranbolu Borsa Güzel Sanatlar Lisesi Keman Öğretmeni.

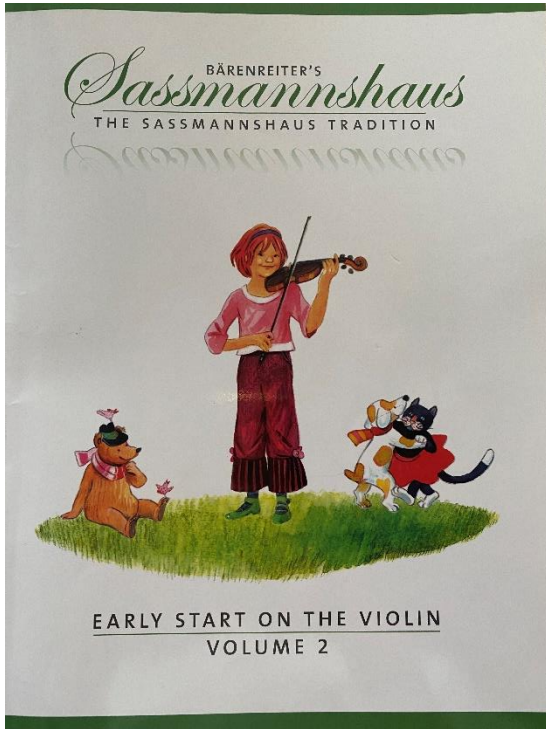
Gülbahar KOÇ: Safranbolu Borsa Güzel Sanatlar Lisesi Keman Öğretmeni.

Eda ÇAVDAROĞLU: Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi Keman Öğretmeni.

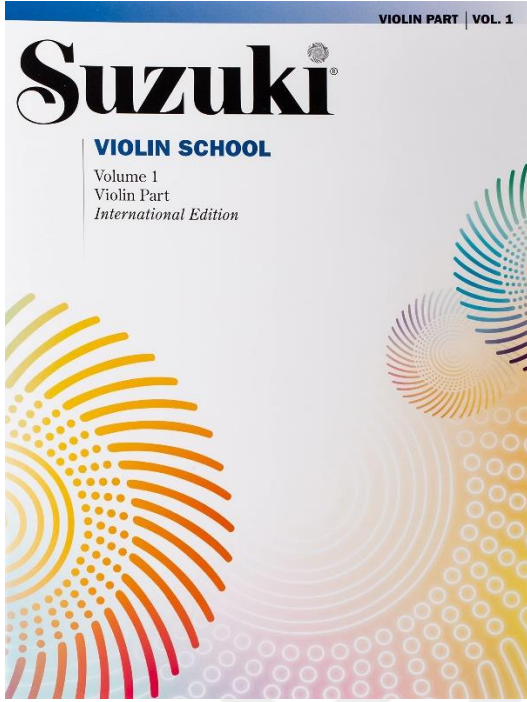
EK.3 KEMAN- TEORİ- TEKNİK- PERFORMANS EĞİTİMİNDE KULLANILAN KAYNAK KİTAPLAR

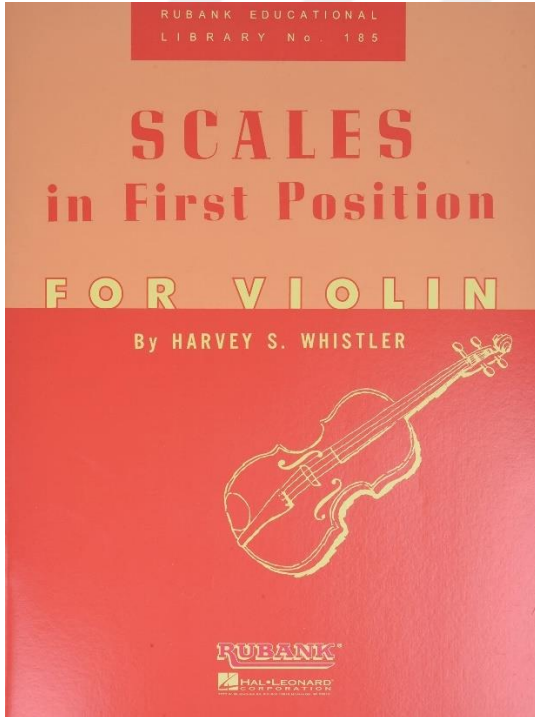
Şekil 4 1: Sassmannshaus, E., Early Start on the Violin Volume 1.

Şekil 4 2:Sassmannshaus, E., Early Start on the Violin Volume 2.

Şekil 4 3: Suzuki, S., Suzuki Violin School Violin Part Volume 1.

Şekil 4 4: Whistler, S., Scales in First Position For Violin.

Şekil 4 5: Baran, İ., Temel Müzik Kuralları.

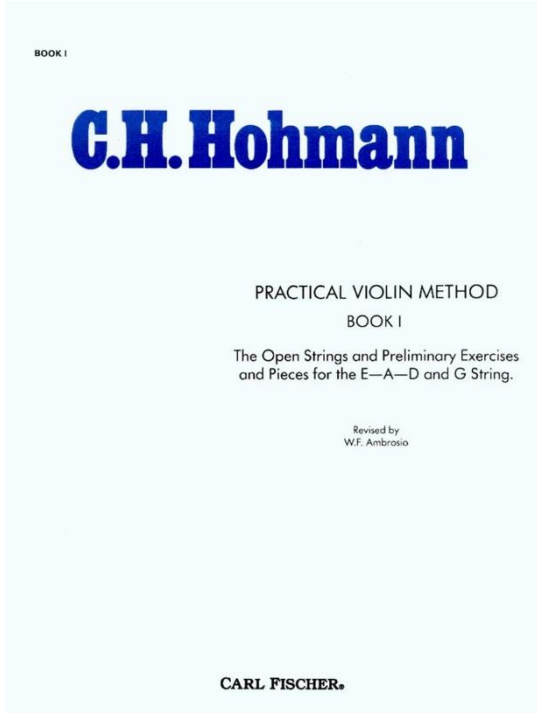
Şekil 4 6: Sun, M., Solfej 1.

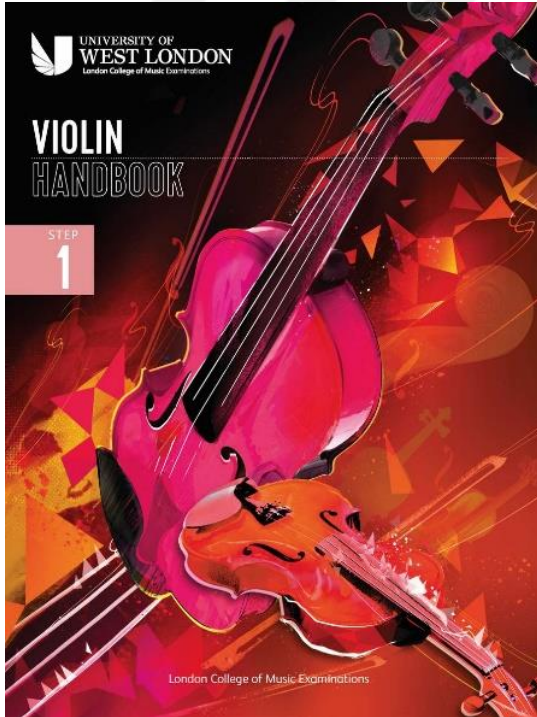
Şekil 4 7: K. Fortunatov Music School 1-3.

Şekil 4 8: Lavignac Solfej Çalışmaları 1/A.

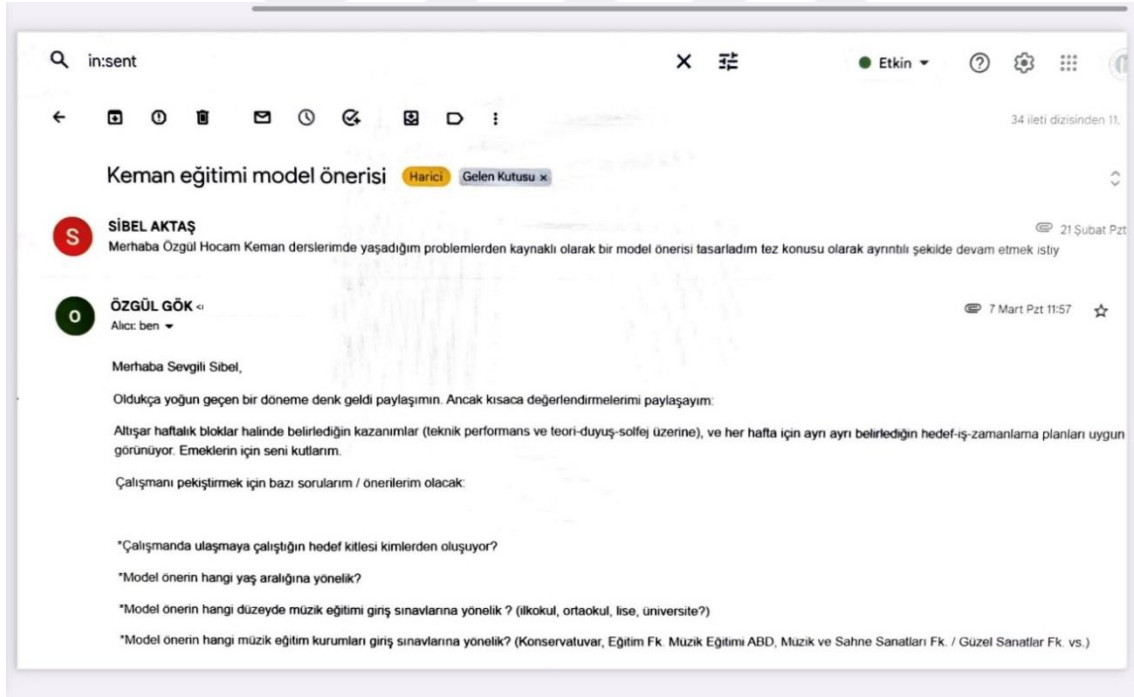
Şekil 4 9: Hohmann C.H. Practical Violin Method Book 1.

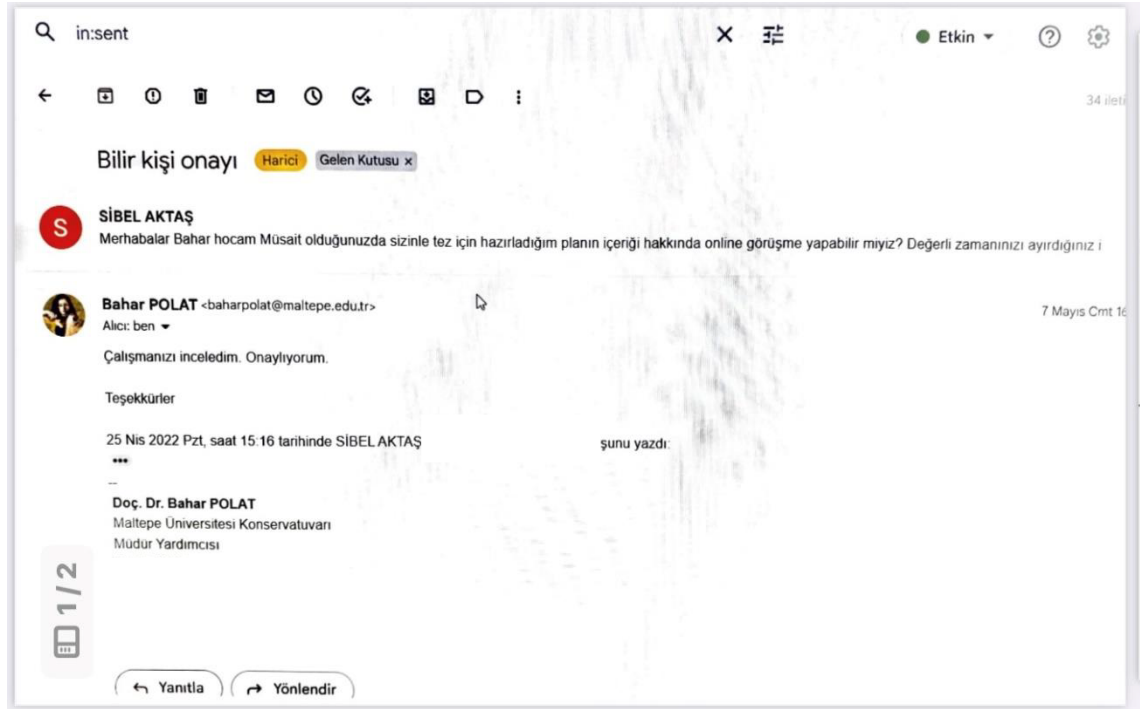
Şekil 4 10: LCM Violin Hand Book, Step 1.

EK.4 BİLİRKİŞİ RAPORU

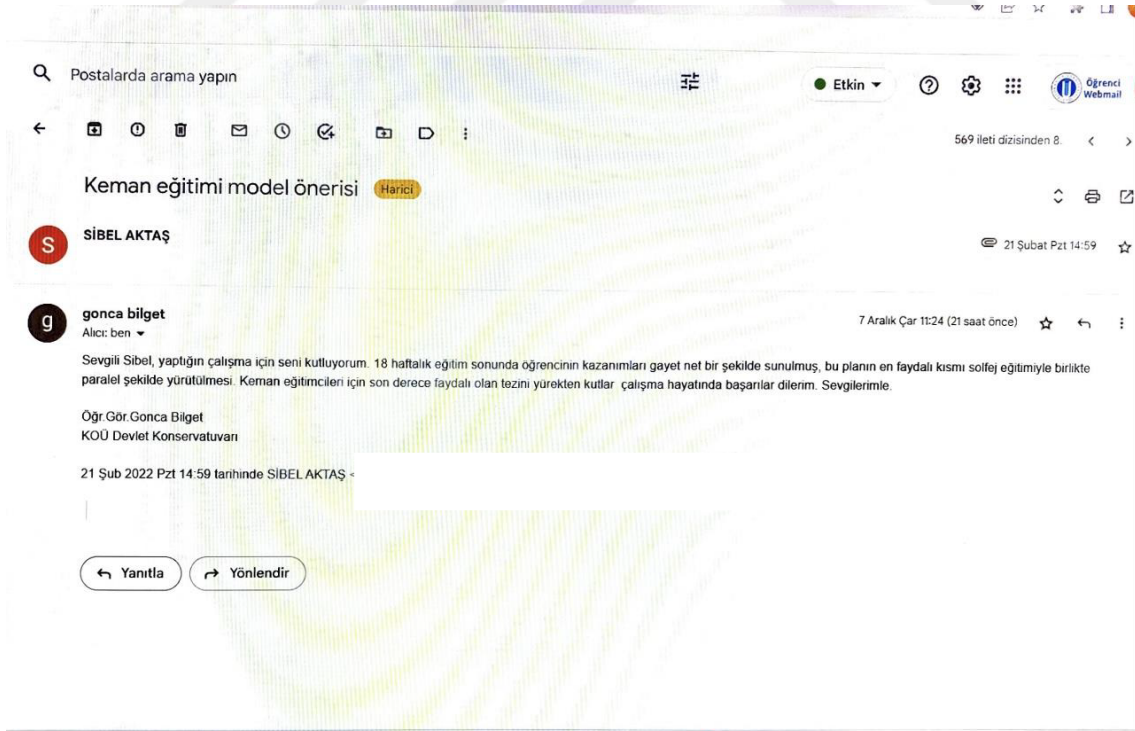
Bu tez içindeki 24 haftalık bloklar halinde belirlenen kazanımlar (teknik performans ve teori-duyuş-solfej üzerine), keman eğitim program modeli Prof. Dr. Özgül GÖK, Doç Dr. Bahar POLAT, Öğr. Üyesi Gonca Bilget ÇELİKER, Keman Sanatçısı Yonca Sülün ve Elçin Feraye ÖZSAYLIK tarafından incelenmiş olup doğruluk, açıklık, tutarlılık, kesinlik, hedeflenen iş, zamanlama ve doyuruculuk bakımından taraflarca uygun bulunmuştur.

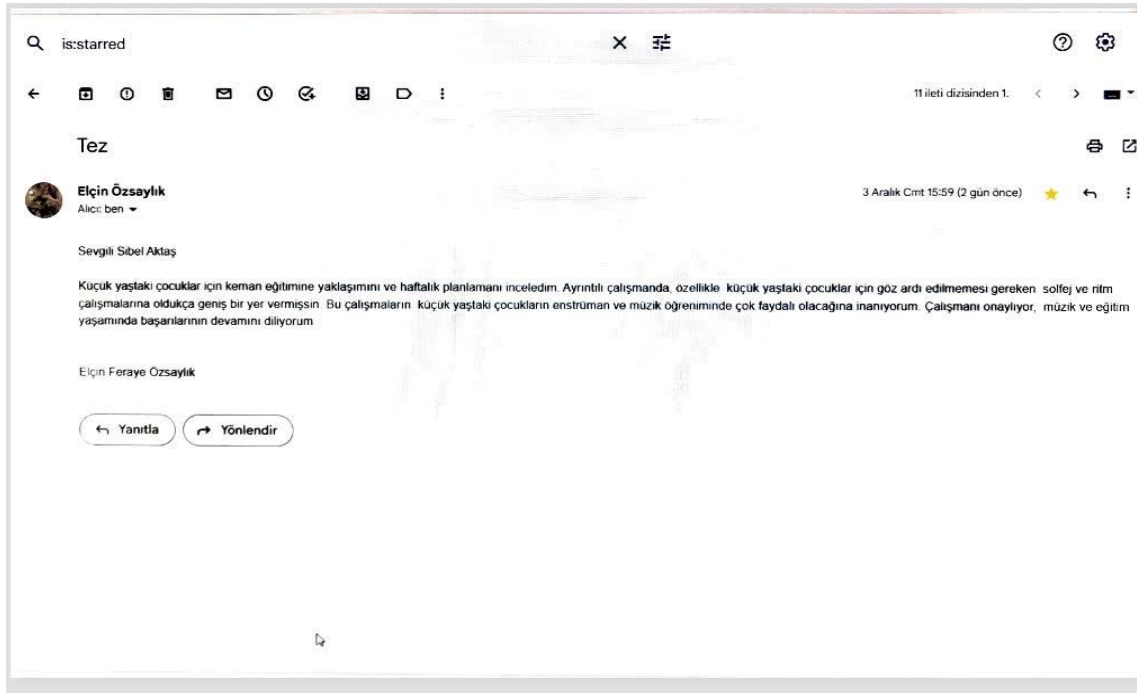
Şekil 4 11: Prof. Dr. Özgül GÖK Onay Yazısı

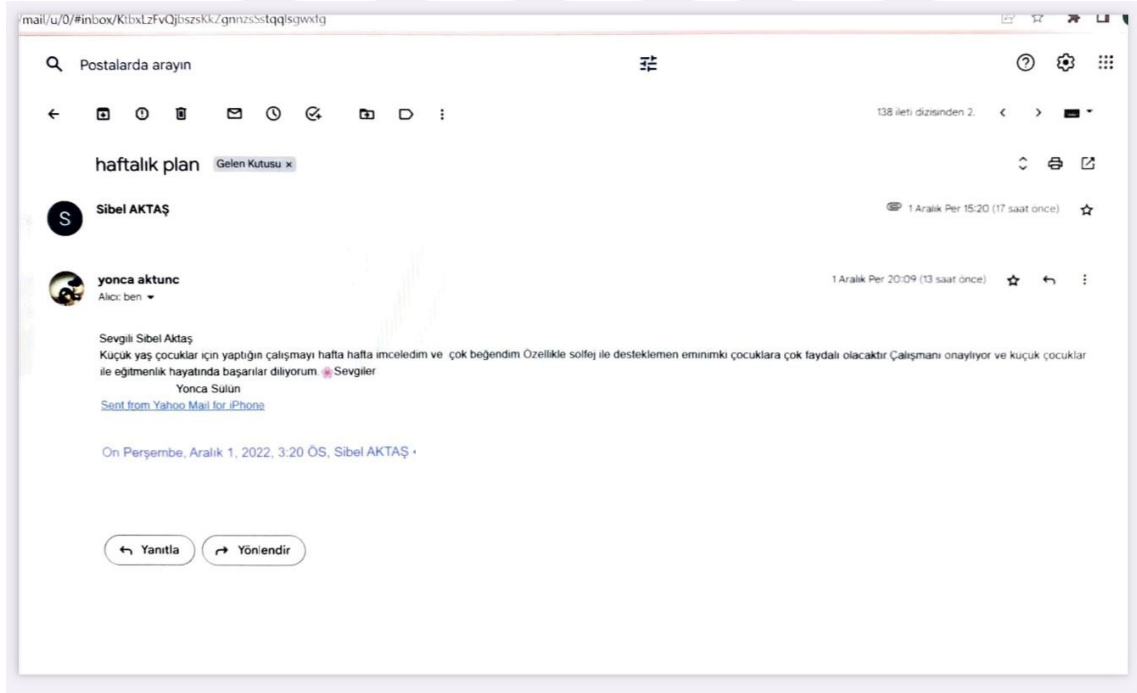
Şekil 4 12: Doç. Dr. Bahar POLAT Onay Yazısı

Şekil 4 13: Öğr. Gör. Gonca BİLGET ÇELİKER Onay Yazısı

Şekil 4 14: Keman Sanatçısı Elçin Feraye ÖZSAYLIK Onay Yazısı

Şekil 4 15: Keman Sanatçısı Yonca SÜLÜN Onay Yazısı